

Universitat
Oberta
de Catalunya

ESTUDIS DE CIÈNCIES DE LA
INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ
GRAU DE COMUNICACIÓ

Treball Final del Grau Modalitat de Recerca

La visibilitat de l'esport femení en els mitjans de comunicació esportius

Autor: Salvador Piqueras Muñoz

Tutor: Dr. Jordi Campo

Terrassa, 14 de gener de 2024

RESUM

Durant segles l'esport va ser una activitat restringida als homes i a on les dones només podien participar com a espectadores. El segle XX havia de ser, entre altres coses, el de l'alliberament femení en aquest aspecte, com ho demostren les xifres d'evolució de les participants en els successius Jocs Olímpics. Malauradament, l'època de guerres que es va patir i les seves conseqüències socials i econòmiques van aturar aquest desplegament endarrerint força la incorporació de les dones al món esportiu, especialment el de competició. Així, en la dècada dels 80, quan va sorgir amb força l'esport femení d'alt nivell, el periodisme ja tenia instaurats massa clixés i maneres de fer que ja es preveien difícils de canviar. Els avenços de la societat i d'una mentalitat més progressista i igualitària van portar a moltes dones als mateixos nivells de participació i resultats dels seus homòlegs masculins. Aquest fet, que en un principi no va tenir la seva correspondència en la presència en els mitjans, va anar demanant un seu espai mediàtic que ha anat arribant amb comptagotes.

En aquest Treball Fi de Grau es vol conèixer quin és l'estat actual d'aquesta situació i si hi ha una clara tendència a visibilitzar cada vegada més les competicions protagonitzades per dones. Per assolir aquest repte s'han analitzat les notícies generades al *Mundo Deportivo* pels diversos campionats dels esports més mediàtics en la seva categoria femenina i masculina. Així mateix s'han realitzat entrevistes a esportistes i periodistes, així com una enquesta a la població en general per provar d'establir quina és la percepció que es té d'aquesta situació. Tot plegat ha donat com a producte aquest document que té la intenció de donar com a resultat una guia entenedora que mostri d'on venim i sobretot cap a on anem pel que fa a la visibilitat de l'esport femení en els mitjans.

PARAULES CLAU: Dona, esport, mitjans de comunicació, desigualtat, periodisme, invisibilitat, premsa.

ABSTRACT

For centuries, sport was an activity restricted to men and in which women could only participate as spectators. The 20th century was to be, among other things, the one of women's liberation in this aspect, as demonstrated by the figures of the evolution of the participants in the successive Olympic Games. Unfortunately, the era of wars and its

social and economic consequences stopped this development, significantly delaying the incorporation of women into the world of sports, especially competition. In the decade of the 80s, when high-level women's sport emerged strongly, journalism had already established too many clichés and ways of doing things that were already expected to be difficult to change. Advances in society and a more progressive and egalitarian mentality brought many women to the same levels of participation and results as their male counterparts. This fact, which at first did not have its correspondence in the presence in the media, began to ask for its own media space which has been arriving in small increments.

In this Final Degree Project we want to find out what the current state of this situation is and if there is a clear tendency to make competitions starring women more and more visible. In order to meet this challenge, the news generated in Mundo Deportivo by the various championships of the most media sports in their female and male categories have been analysed. However, interviews have been carried out with athletes and journalists, as well as a survey of the general population to try to establish what the perception is of this situation. All of this has resulted in this document, which aims to produce an understandable guide that shows where we have come from and especially where we are going in terms of the visibility of women's sport in the media.

KEYWORDS: Woman, sport, media, inequality, journalism, invisibility, press.

INDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	6
2. JUSTIFICACIÓ.....	7
3. PREGUNTES DE RECERCA.....	8
4. HIPÒTESI.....	9
5. OBJECTIUS.....	9
6. MARC TEÒRIC.....	10
6.1 Origen de l'esport.....	10
6.2 La situació a Espanya.....	11
6.3 La dona en els Jocs Olímpics.....	13
6.4 Declaració de Brighton.....	15
6.5 Definició de conceptes: estereotips.....	16
6.6 Definició de conceptes: llenguatge sexista.....	17
6.7 Teories relacionades.....	17
6.8 Manca de presència en les notícies.....	18
6.9 Esports femenins i masculins.....	19
6.10 Periodisme esportiu.....	20
6.11 Les dones en les redaccions.....	21
6.12 Mundo Deportivo.....	22
7. METODOLOGIA.....	23
8. RESULTATS.....	25
8.1 Anàlisi d'edicions de <i>Mundo Deportivo</i>	25
8.2 Anàlisi de l'enquesta.....	43
8.3 Anàlisi de les entrevistes a periodistes.....	48
8.4 Anàlisi de les entrevistes a esportistes.....	49
9. CONCLUSIONS.....	50
10. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA.....	54
11. ANNEXOS.....	57
11.1 Quadres de recull de dades.....	57
11.2 Entrevistes a periodistes.....	72
11.3 Entrevistes a esportistes.....	75

INDEX DE FIGURES

Figura 1. Percentatge d'homes i dones federades en esport a Espanya 2022.	
Font: Consejo Superior de Deportes.....	11
Figura 2. Percentatge de participació femenina en els Jocs Olímpics 1896-2020.	
Font: Comitè Olímpic Internacional.....	13
Figura 3. Percentatge de llicències esportives de dones a Catalunya.	
Font: Consell Català de l'Esport.....	19
Figura 4. Nombre de lectors diaris de premsa escrita a Espanya (en milers).	
Font: Estudio General de Medios.....	21
Figura 5. Percentatge de gènere de qui signa una notícia d'esport femení.	
Font: Consejo Superior de Deportes.....	22
Figura 6. Nombre de pàgines dedicades en Copes del Món de futbol.	
Font: Elaboració pròpia.....	26
Figura 7. Presència en portades en Copes del Món de futbol.	
Font: Elaboració pròpia.....	27
Figura 8. Exemple de pàgina d'ambient de la Copa del Món de futbol masculí.	
Font: Mundo Deportivo.....	28
Figura 9. Exemple de pàgina d'ambient de la Copa del Món de futbol masculí	
Font: Mundo Deportivo.....	29
Figura 10. Pàgines dedicades per a les finals de Champions League F.	
Font: Elaboració pròpia.....	30
Figura 11. Presència en portades de les finals de Champions League F.	
Font: Elaboració pròpia.....	30
Figura 12. Pàgines dedicades en Campionats del món de bàsquet.	
Font: Elaboració pròpia.....	32
Figura 13. Presència en portades en Campionats del món de bàsquet.	
Font: Elaboració pròpia.....	32
Figura 14. Pàgines dedicades en Campionats del món d'handbol.	
Font: Elaboració pròpia.....	33
Figura 15. Presència en portades en Campionats del món d'handbol.	
Font: Elaboració pròpia.....	35
Figura 16. Pàgines dedicades en Campionats del món d'atletisme.	
Font: Elaboració pròpia.....	36
Figura 17. Gènere en les fotografies en Campionats del món d'atletisme .	
Font: Elaboració pròpia.....	37
Figura 18. Exemple de pàgina del campionat del món d'atletisme 2013.	
Font: Mundo Deportivo.....	37
Figura 19. Pàgines dedicades en Campionats del món de natació.	
Font: Elaboració pròpia.....	39

Figura 20. Gènere en les fotografies en Campionats del món de natació.	
Font: Elaboració pròpia.....	40
Figura 21. Exemple de pàgina del campionat del món de natació 2013.	
Font: Mundo Deportivo.....	40
Figura 22. Exemple de pàgina amb informació del mundial de futbol masculí.	
Font: Mundo Deportivo.....	42
Figura 23. Exemple de pàgina de la secció <i>Ocio</i> .	
Font: Mundo Deportivo.....	43
Figura 24. Gràfica enquesta del perfil de les persones enquestades.	
Font: Elaboració pròpia.....	43
Figura 25. Gràfica enquesta: Hi ha suficient informació en els mitjans?	
Font: Elaboració pròpia.....	44
Figura 26. Gràfica enquesta: Li agradaria trobar més informació?	
Font: Elaboració pròpia.....	45
Figura 27. Gràfica enquesta: Per què no hi ha més informació en els mitjans?	
Font: Elaboració pròpia.....	46
Figura 28. Gràfica enquesta: Per què la discriminació negativa?	
Font: Elaboració pròpia.....	46
Figura 29. Gràfica enquesta: En la redacció de les notícies hi ha criteris diferents?	
Font: Elaboració pròpia.....	47
Figura 30. Gràfica enquesta: Les fotografies transmeten altres valors?	
Font: Elaboració pròpia.....	47
Figura 31. Gràfica enquesta: Hi ha una tendència positiva?	
Font: Elaboració pròpia.....	48

1. INTRODUCCIÓ

El segle XXI ha seguit fent una passa endavant en matèria d'igualtat de gènere en molts àmbits de la nostra vida. Un d'ells és l'esportiu, on cada dia més nenes, noies i dones s'inicien en la pràctica d'alguna modalitat. Les xifres així ho constaten i no només en quant a llicències federatives sinó també en quant a la seva presència en espais esportius saludables, com els gimnasos, els parcs o gaudint de proves no competitives (Ministerio de Cultura y Deporte, 2022). Aquest augment és especialment significatiu si es té en compte que en la majoria de modalitats esportives les dones no han pogut trobar referents del seu sexe en qui emmirallar-se. Els protagonistes masculins, ja siguin a títol individual o en un joc d'equip, han copat portades de diaris, minuts de ràdio i imatges de televisió gairebé en exclusiva deixant en un segon pla, quan han existit, a les dones que havien aconseguit els mateixos èxits.

És per això que aquest Treball de Fi de Grau (TFG) se centrarà en la visibilitat que tenen els equips femenins i les esportistes en els mitjans de comunicació. Així, es pretén observar el tracte que reben informativament en comparació amb els seus homòlegs masculins.

Així, es tracta d'un TFG de la modalitat d'**investigació** que té la intenció de basar-se en un estudi **empíric**, és a dir, que es fonamentarà en l'observació de la realitat i a partir d'aquesta es podran extreure les conclusions. Concretament l'objecte d'anàlisi principal serà el diari esportiu més antic de Catalunya, *Mundo Deportivo*. Es preveu fer un rastreig dels darrers 10 anys per avaluar la presència de l'esport femení en les seves pàgines i a la vegada una comparativa d'informacions d'esdeveniments o competicions quan les protagonistes són dones i quan són homes. Això permetrà poder extreure conclusions sobre si ha existit igualtat de tracte entre les diverses modalitats en categoria masculina i femenina.

La realització d'entrevistes a esportistes i periodistes també facilitarà conèixer la seva percepció respecte a si hi ha o no diferències de tracte i de representativitat en els mitjans. Finalment, una enquesta a la població en general permetrà copsar la percepció sobre aquest aspecte per a les persones potencialment consumidores de les informacions publicades.

El motiu de l'elecció d'aquesta temàtica és poder esbrinar amb dades si l'esport femení, en clar ascens en quant a resultats i popularitat, ha patit menysteniment en les principals capçaleres del nostre país. La intenció és que aquest treball reflecteixi aquesta situació i doni veu a les protagonistes per tal de determinar si cal fer una passa decidida per exigir un canvi en la manera d'actuar vigentl.

2. JUSTIFICACIÓ

La igualtat efectiva entre homes i dones encara està molt lluny en la majoria d'àmbits de la societat. En el món de l'esport no és diferent i només cal fer un cop d'ull als sous d'esportistes d'elit de diferent sexe que practiquen una mateixa disciplina per adonar-se. Més enllà del tema econòmic, però íntimament relacionat, hi ha la visibilitat que tenen totes aquestes dones en els mitjans de comunicació.

Amb comptades excepcions, l'entrada de la dona al món de l'esport s'acostuma a datar en la dècada dels 60 del segle passat. La premsa, especialment l'esportiva, des d'aquell mateix moment, va fer fa ulls clucs als resultats aconseguits pel gènere femení, tot i ser en moltes ocasions iguals o superiors als assolits pels seus homòlegs homes. La presència de dones en els rotatius especialitzats es redueix en bona part a petits espais i en esports molt concrets, com el tennis. Ni tan sols el futbol femení, de moda en les darreres temporades per la trajectòria del Futbol Club Barcelona, escapa a una manera de fer que dificulta que les persones lectores puguin fer un seguiment acurat de les competicions i que hagin de conformar-se amb partits puntuals i notícies descontextualitzades.

Un dels exemples més clars i acceptats d'aquesta desigualtat el trobem sense distinció en gairebé la totalitat de les publicacions o notícies audiovisuals. En totes elles es parla de la modalitat esportiva a seques per referir-se a la categoria masculina mentre que s'afegeix la cua "femení" o "femenina" quan les practicants són dones. Així s'està manifestant que el femení és una part subordinada de l'esport, que és eminentment masculí. Segons l'estudi de 2022 *Tratamiento de las Mujeres en el Deporte en Radio y Televisión*, les dones només apareixen en els titulars de les notícies en un 10% de les peces per televisió i en un 18% de les de ràdio.

En el tractament periodístic que es fa de les notícies generades per a un i altre sexe també es troben força diferències. Molts dels adjectius que serveixen per qualificar els homes sembla que no són adients per fer-ho amb les dones. De la mateixa manera, la

denominació dels grups també parteix d'una manca d'igualtat, en qualificar-los a uns com a "homes" i a les altres com a "noies".

Tot i que és latent que hi ha hagut una evolució positiva, aquesta era gairebé obligatòria venint de la situació d'on es venia. Durant massa anys la presència femenina en aquests diaris era purament de comparsa en esdeveniments masculins: aguantant paraigües al paddock de les curses de motos, en els podis ciclistes lliurant els rams de flors i fent petons o, sense guardar cap relació amb l'esport, anunciant infinitat de productes amb la utilització del seu cos com a reclam publicitari.

Per tot això estic convençut que l'anàlisi que es pretén dur a terme del diari esportiu degà a Catalunya, per una banda, i de les entrevistes a esportistes i periodistes, per una altra, aconseguirà posar sobre la taula d'una manera clara i entenedora aquesta situació. Això haurà de servir per constatar si cal un canvi d'hàbits en el periodisme esportiu que acosti la tan anhelada igualtat en un àmbit on res hauria de frenar-la. Amb una durada dels partits exactament igual, amb tatamis de la mateixa duresa, amb cistelles a una alçada única i amb bicicletes que tenen també dues rodes, cal determinar si les protagonistes tenen una consideració justa en els mitjans.

3. PREGUNTES DE RECERCA

Les preguntes que guiaran la investigació exposada ens han d'ajudar a conèixer la causa de la problemàtica i alhora són claus a l'hora d'escollir la metodologia. Les qüestions escollides són les següents:

- Els mitjans de comunicació tracten de diferent manera una informació esportiva depenent de si qui la protagonitza és home o dona?
- S'utilitza llenguatge estereotipat en informar sobre les esportistes?
- Es potencia la igualtat en les informacions esportives des dels mitjans de comunicació?
- Hi ha una evolució cap a una major representativitat de la dona en les informacions esportives?

4. HIPÒTESI

Aquest treball també parteix d'una hipòtesi que caldrà verificar un cop recopilats els resultats de les diferents accions definides a la metodologia. En aquest cas s'apunta a una causa històrica i de tradició per explicar la poca exposició pública de l'esport femení d'elit en els mitjans especialitzats. Aquest fet s'exposa d'una manera clara en l'apartat del Marc Teòric i serà també analitzat d'una manera especial en l'anàlisi qualitatiu que es farà en revisar el tractament que s'ha fet els darrers 10 anys en diferents competicions esportives i copsant l'opinió de la població, esportistes i periodistes. Concretament, la hipòtesi seria la següent:

“L'esport femení ha viscut invisibilitzat en els mitjans de comunicació per culpa de la tradició masculina i d'una visió sexista i estereotipada.”

5. OBJECTIUS

Pel que fa als objectius que esdevindran el pal de paller d'aquest treball s'articulen en un de general i quatre d'específics que miraran de concretar els aspectes exposats en el primer. Així, aquests són:

5.1 OBJECTIU GENERAL:

Analitzar l'evolució de la visibilitat de l'esport femení en els darrers 10 anys així com el tractament informatiu que se'n fa al diari *Mundo Deportivo*.

5.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Analitzar diferents competicions esportives en categoria masculina i femenina dels darrers 10 anys de *Mundo Deportivo* per obtenir resultats quantitatius i qualitatius.
- Determinar si ha augmentat el tractament informatiu que es fa de les esportistes i si és diferent respecte als practicants masculins.
- Observar si existeix un llenguatge diferent en el tractament informatiu en informar d'esdeveniments femenins o masculins.
- Estudiar la imatge que es dona de les esportistes en les publicacions.

6. MARC TEÒRIC

6.1 Origen de l'esport

Tot i que els inicis de l'esport poden datar-se fa més de 6.000 anys a la Xina és més acceptat que va ser a l'antiga Grècia, cap a l'any 1.200 a.C, quan es va començar a practicar d'una manera més consolidada. Òbviament, l'activitat física sempre havia estat inherent a la condició humana, tot i que les finalitats eren lluny de la competició. Bàsicament era un mitjà per aconseguir objectius, ja fos caçar per menjar o lluitar per establir un nou ordre en la societat en què vivien aquestes persones ancestrals. (Macías Franco, 2011)

Però, com s'esmenta anteriorment, és a Grècia a on aquest component de superar a rivals s'instaura. És allà, a la ciutat d'Olímpia concretament, a on l'any 776 a.C se celebren els primers Jocs Olímpics, ja amb la periodificació de cada quatre anys. Aquest esdeveniment es mantindrà durant més de mil anys fins que l'emperador romà Teodoro I el va prohibir.

Les referències esportives tornaran a aparèixer a la història un cop l'imperi romà hagi desaparegut. Així, en l'Edat Mitjana es tornen a trobar referències a la pràctica esportiva, amb les justes que protagonitzaven cavallers com a modalitat més coneguda. També es documenten altres pràctiques com la soule, que era un joc de pilota, el patinatge o el tennis. El denominador comú per a totes elles era un: només la noblesa tenia el dret de participar-hi. En aquests casos les dones sí formaven part de les practicants. Amb tot, els antics espectacles atlètics havien desaparegut, és a dir, que el concepte esportiu quedava molt restringit a una petita franja de la població i més com a símbol d'estatus social que no pas com a competició.

El Renaixement, al segle XV, suposarà un important impuls a l'esport. Les causes són la preocupació per la salut i el culte al cos. Tot i això no hi ha documentades competicions organitzades com a tals i caldrà esperar encara uns segles perquè un fet sigui cabdal en l'expansió esportiva per a la població. Sigui com sigui, la dona encara segueix mantenint el rol de persona qui s'ha de cuidar de la casa, del marit i dels fills. Durant els segles XVII i XVIII es produeixen força canvis de caire polític, social i econòmic. És també l'època en la qual neixen una sèrie d'estereotips que, recolzats per estudis antropològics, creen la percepció de què la dona és inferior a l'home. Això suposa un pas enrere en l'anhel de les llibertats feministes en tots els aspectes. Les dones, vistes en aquell moment com a un ésser fràgil, havien de fugir de qualsevol

activitat física. Les que lluiten contra aquesta concepció i reclamen un altre lloc en l'imaginari social són vistes com a poc femenines i una minoria.

El segle XIX, caracteritzat per la Revolució Industrial, obre una finestra a l'esport. Una època que viu l'ascens de poder de la burgesia europea i amb ell la participació en esferes que fins aquell moment li eren vetades. Una d'elles, sí, la pràctica esportiva. El camí que va portar a les dones a l'esport no va ser curt ni molt menys fàcil. De fet, podríem parlar d'aquest camí com a una conseqüència més de la lluita per assolir altres drets més importants i fonamentals.

La industrialització del segle XIX va canviar substancialment la manera de viure de la societat i va obrir la porta a reivindicacions de les dones com el dret a vot, a treballar fora de casa o a poder accedir a l'educació universitària. Paral·lelament, des de 1860 es comencen a posar en marxa les primeres federacions esportives. La inclusió en aquestes de les dones ni es contempla ja que no se les considera aptes per a la competició i només se'ls tolera la pràctica esportiva sempre que sigui amb un objectiu saludable, o dit d'una altra manera, que estiguin millor preparades per a una de les seves principals funcions: la reproducció.

Altres arguments dels detractors de l'entrada de la dona en l'esport era la vestimenta que havien de fer servir per practicar-lo, ja que les restava feminitat. Així, per exemple, es veia amb mals ulls la conducció de bicicletes ja que per pedalar les dones havien de substituir els seus vestits per bombatxos.

L'obertura de moltes escoles de gimnàstica són la prova d'aquesta irrupció de la dona en aquest àmbit de la societat. Malgrat això, aquesta modalitat esportiva s'assimila com a "delicada", de "moviments suaus", com a conceptes que perpetuen el mite de la inferioritat física de la dona. No serà fins ben entrat el segle XX quan es començaran a produir canvis poderosos i imparables en aquest aspecte. (García Bonafé, 2015)

Sigui com sigui, l'augment total de practicants comportarà un ascens en l'organització de competicions fins que, a finals de segle XIX, concretament el 1896, se celebrin els primers Jocs Olímpics de l'era moderna a Atenes.

6.2 La situació a Espanya

A Espanya, la instauració de la Segona República el 1931 va portar importants avenços per a les dones: dret a vot, al divorci i, a Catalunya, a l'avortament. De la

mateixa manera, la presència de la dona en l'esport va tenir un impuls significatiu com ho demostren la celebració de campionats d'Espanya femenins d'esports com l'atletisme, natació o futbol. Fins i tot el periodisme comença a tractar les esportistes d'una manera semblant que els seus homòlegs masculins en quant a tècnica i capacitats. Dissortadament, l'inici de la guerra civil el 1936 va tallar de soca-rel aquest progrés, no només esportiu, i la postguerra, a partir de la dècada dels 40, va significar moltes passes enrere. (Rivero Herráiz, 2004)

El franquisme va retornar a les dones a uns temps anteriors, a l'obligació de cuidar de la casa, el marit i els fills. L'esport per a elles va passar a ser un mitjà més d'enfortir-se per a aquestes tasques.

La Secció Femenina persegueix amb la celebració d'aquests certàmens nacionals, fomentar l'entusiasme de les nostres afiliades pels esports; però no fer-ne professionals atentes només a la destresa física, sinó amb la mira molt més alta de preparar-les sanes, equilibrades i fortes per al seu destí futur. (Arriba España, 19-05-1945, p. 3)

Els mitjans de comunicació d'aquells anys contribueixen també a fomentar aquesta visió, prenent per exemple la bellesa com a referència per descriure a les practicants, o destacant la seva tasca d'auxiliar dels homes esportistes. No cal dir que les premisses religioses, amb molta ascendència en el règim franquista, s'encarregaven també d'establir els límits a les dones a l'hora de fer esport. La por a que fossin massa agressives o que tendissin a semblar-se als homes era quelcom que calia evitar. (Macías y Moya, 1999)

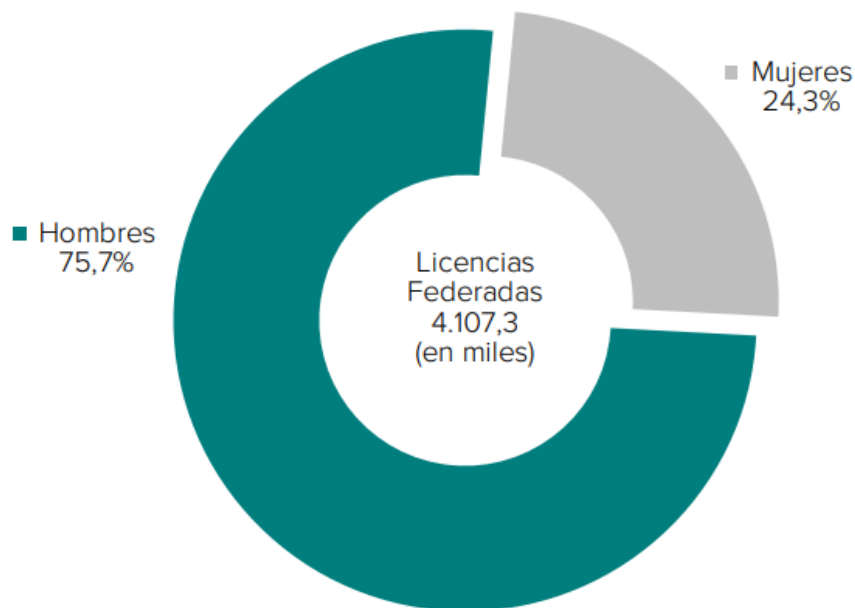
No va ser fins al final de la dictadura, el 1975, quan les dones comencen a recuperar aquest espai en el món esportiu. Els programes impulsats pels governs democràtics van donar una embranzida important en aquest aspecte. Per exemple, fent que nois i noies rebessin el mateix programa educatiu en educació física, una situació que va significar tota una fita després de tants anys d'activitats diferenciades. (Macías y Moya, 1999)

En els darrers anys les xifres de dones esportistes no han parat de créixer a l'estat. Segons dades del 2022, gairebé 4 de cada 10 dones practiquen algun esport. En l'esport federat, de les més de quatre milions de fitxes, només 1 de cada 4 llicències és femenina. Tot i això cal destacar que dels 6.101 esportistes d'alt nivell, el 39'2% (2.393) són dones. Una xifra que es reforça si s'observa que la delegació espanyola

que va anar als Jocs Olímpics disputats a Tokio el 2021 estava composta per 188 homes i 138 dones (42%). Una dada, però, que estadísticament queda lluny del còmput total de practicants de tots els països als Jocs, on la participació femenina va arribar al 49%. (Consejo Superior de Deportes, 2022)

Figura 1

Percentatge d'homes i dones federades en esport a Espanya l'any 2022

Font: Consejo Superior de Deportes

6.3 La dona en els Jocs Olímpics

Per observar l'evolució de la presència femenina en l'esport en el darrer segle cal tenir com a pedra de toc un esdeveniment tan universal com els Jocs Olímpics. Tot i els lents avenços, el 1896 se celebren a Atenes els primers Jocs Olímpics de l'era moderna sense cap participant femenina. L'impulsor, el baró Pierre de Coubertin, no era gens partidari de la inclusió de les dones en les competicions i van haver de passar quatre anys, fins a la segona edició celebrada a París, quan van participar-ne sis. Ho van fer en les modalitats de golf i tennis, així com en equips mixtos de fer volar globus i estels. La curiositat està en el fet que aquesta edició, com la següent que se celebraria a Sant Louis, no van ser organitzades pel Comitè Olímpic Internacional i aquesta va ser la veritable raó de pes per a la inclusió de dones entre les participants.

De fet, Coubertin era contrari a la participació femenina als Jocs. (García Bonafé, 2015)

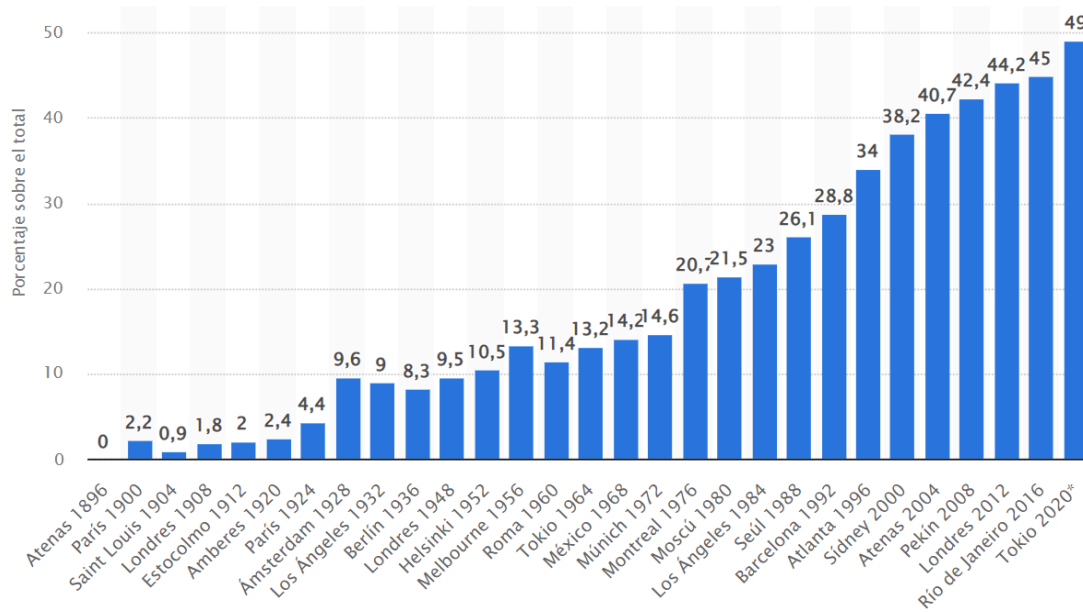
Els següents Jocs, els de 1900 a París ja compten amb dones en les competicions. Van ser només vint-i-dues les que van disputar les modalitats de tennis, golf, vela, croquet i equitació. Paulatinament el nombre va anar en augment fins a arribar a les gairebé 300 esportistes a l'edició de 1928 realitzada a Amsterdam, que representava gairebé el 10% de la participació total. A més, per primera vegada podien competir en l'esport rei dels Jocs, l'atletisme.

Tot i això, el percentatge respecte als participants masculins encara era molt baix. Serveixi de dada el fet que gairebé 50 anys després, a Montreal 1976, la participació femenina encara no arribava al 20%. Una dada més esclaridora és que fins al 1991 no va ser obligatori que tots els esports del programa olímpic tinguessin les dues categories. (Clemente, 2006)

Com s'observa en la gràfica següent, cal esperar fins als Jocs Olímpics de Tokio 2020 (celebrats el 2021 per la pandèmia COVID-19) per trobar gairebé la paritat entre homes i dones com a participants, amb un 49% de presència femenina.

Figura 2

Percentatge de participació femenina en els Jocs Olímpics 1896-2020

Font: Comitè Olímpic Internacional

A nivell espanyol, fins a París 1924 no hi ha representació femenina. Són quatre les dones que participen en el torneig de tenis, en uns Jocs on la delegació espanyola masculina va ser de 123 atletes. Aquestes quatre tenistes, però, quedaran com a anècdota ja que fins a Roma 1960 cap altra dona espanyola assistirà a uns Jocs. Des de llavors, amb percentatges que mai han arribat al 50%, la delegació espanyola sempre ha comptat amb dones, sent a Rio de Janeiro el 2016 quan es va assolir el sostre de participació amb 143 esportistes. En els darrers Jocs, a Tokio, la xifra és de 137 dones per 188 homes en l'equip estatal. (Comitè Olímpic Internacional, 2022)

6.4 Declaració de Brighton

Un moment cabdal que marcaria un punt d'inflexió en la incorporació definitiva de les dones a l'imaginari col·lectiu com a esportistes de ple dret es va produir el 1994. El mes de maig d'aquell any s'aprovava la Declaració de Brighton sobre la dona i l'esport, que tenia com a objectiu establir els principis que havien de regir per al foment de l'esport femení. Aquesta declaració va tenir una actualització l'any 2014, coneguda com la Declaració de Brighton Més Hèlsinki.

El document original va ser avalat per 82 països i va dirigit a totes aquelles persones responsables que influeixen directa o indirectament en el desenvolupament o promoció de l'esport. En ell es reconeix la importància de l'esport per enfortir les societats i beneficiar a qui el practiquen fent especial incidència en l'aportació de les dones i en la seva participació per millorar les seves pròpies vides. (Declaració de Brighton, 1994)

La Declaració reconeix les desigualtats en els nivells de participació i en oportunitats en termes de gènere, no només en quant a esportistes sinó també en quant a dirigents, entrenadores i jutges. És per tot això que es considera com a un document de referència a l'hora d'establir i demandar les condicions idònies per a una pràctica equitativa i igualitària.

Gairebé 10 anys després del renovat document de Hèlsinki s'han produït avenços sensibles. Moltes polítiques estatals han replicat recomanacions que es feien en la Declaració en la cerca d'una igualtat més gran en tots els àmbits esportius. Si bé els mitjans de comunicació avancen lentament cap a una forma d'informar que valori de la mateixa manera els resultats idèntics obtinguts per homes i dones, en altres cercles com les federacions sí que el canvi es comença a palpar. (Ramajo y Luzón, 2012)

6.5 Definició de conceptes: Els estereotips

La Real Academia Española (2022) defineix com a estereotip “aquella imatge o idea acceptada comunament per un grup o societat amb caràcter immutable”. En el cas d'estereotips sexuals o de gènere són aquelles creences que indiquen que hi ha qualitats que diferencien els homes i les dones. Com ja s'ha exposat anteriorment, l'estereotip implantat en la societat occidental és aquell que té a l'home com a dominant i a la dona com a sumisa. En el món de l'esport aquesta visió s'ha perpetuat fins al punt de masculinitzar aquelles dones que destacaven esportivament. Així, s'acostuma a identificar una sèrie de pràctiques esportives més “recomanables” per a les dones, que solen ser aquelles més estètiques i a on la força i l'agressivitat no hi tenen cabuda. (Salcedo, 1993)

Hi ha la concepció de que les dones desenvolupen millor les seves virtuts en pràctiques individuals per sobre de les que es realitzen en equip. Fins i tot es destaquen en ocasions esports on, fins no fa gaire, no hi havia categoria masculina, establint d'aquesta manera una clara diferenciació entre les capacitats d'homes i dones. En aquest sentit es podria parlar per exemple de la gimnàstica artística o de la natació sincronitzada.

Segons un estudi de Global Media Monitoring Project (GMMP, 2010) el 46% de les notícies globals analitzades en 108 països reforcen els estereotips de gènere. Un percentatge que puja al 49% quan s'analitzen només notícies esportives i que només és del 4% quan es tracta de desmentir aquests estereotips.

L'estereotip més habitual és el de la bellesa, que provoca que esportistes amb menys qualitats ocupin espais d'altres amb millors resultats només per captar l'atenció del públic masculí. Aquest estereotip també funciona a la inversa, desacreditant victòries en forma de poca presència mediàtica si la imatge física no arriba a uns mínims desitjables per als lectors. (López Díez, 2011:24)

Un altre exemple clar que treu a la llum l'estudi de GMMP és la citació en les notícies d'esportistes femenines de la seva situació familiar. Això passa fins a quatre vegades més que quan es parla dels seus homòlegs masculins.

6.6 Definició de conceptes: el llenguatge sexista

Després d'analitzar l'evolució històrica de l'esport femení a Espanya es comprèn que els mitjans de comunicació esportius encara arrossequin pràctiques històriques que no afavoreixen una exposició correcta de les dones. La primera d'elles i una de les més importants és com s'utilitza el llenguatge per referir-se a les esportistes, sobretot en comparació a com es fa quan els practicants són homes. La diferència en la utilització d'adjectius per definir les actuacions d'un gènere o de l'altre no fan més que fomentar el sexisme mitjançant estereotips vistos en l'apartat anterior. Per exemple, en l'àmbit masculí es parla sovint de competitivitat, força i agressivitat, mentre que en el femení es defineix les practicants amb atributs semblants com dedicació, sensibilitat o fragilitat. Això quan no es fa referència directament al físic de l'esportista, podent ser "musculats" ells i "delicades" elles. (López, 2011)

Està clar que aquests estereotips beuen de la font de la tradició històrica d'un país que, com s'ha esmentat anteriorment, va passar dècades negant la possibilitat d'una igualtat efectiva en l'esport per als dos gèneres. Paral·lelament ens trobem amb una diferenciació que es marca des de les mateixes redaccions a l'hora de nomenar el mateix esport segons el gènere de qui el practica. Així, mentre el "futbol" és aquell que juguen els homes, quan les dones són les practicants es converteix en "futbol femení". Aquest és un aspecte que es repeteix amb aquelles modalitats de forta tradició masculina: bàsquet, handbol, tennis, rugbi... Per contra, quan en uns Jocs Olímpics s'informa sobre, per exemple, gimnàstica, un esport d'arrelament femení en la ment de l'audiència, no s'incorpora el cognom "masculí". (Rojas Torrijos, 2011)

Finalment també cal posar l'accent en els components masculistes que sovint s'introdueixen en els mitjans esportius, ja sigui dins les informacions periodístiques o no. Llistat de parelles de futbolistes o articles sobre les xarxes socials de dones esportistes són alguns dels exemples que no es reproduïxen en l'apartat masculí.

6.7 Teories relacionades

Aquests aspectes comentats troben fonamentació en teories com, per exemple, la de l'**agenda setting**. Aquesta apunta cap als mitjans de comunicació com a font necessària per a crear les bases de la nostra percepció del món. Això es fa convertint la realitat en estereotips i d'aquesta manera s'estableix una relació indisoluble entre el que es publica en els mitjans i sobre el que opina la gent (Lippmann, 2003). Seria per això que l'esport femení, si no fos present en quantitat ni qualitat en les notícies, no es

trobaria entre els temes de discussió de la població. També existiria un segon nivell d'aquesta teoria que es referiria a l'enquadrament o **framing** que es fa del fet noticable (McCombs, 2006). És a dir, com s'estableix un marc definit per interpretar la informació, habitualment a través d'aportar atributs que ajuden a estructurar el pensament en torn a una temàtica.

A banda, aquestes teories podrien ser complementades amb una de més recent com es l'**agenda melding**. Partint des de les casuístiques esmentades anteriorment, aquesta teoria se serviria d'un model horitzontal de propagació de les informacions, és a dir, que estaria íntimament lligat al fenomen de les xarxes i la difusió de contingut per part del públic que, prèviament, ha rebut les notícies dels grans mitjans de comunicació. Aquest model aconsegueix especialment agrupar les persones en comunitats segons la seva manera de percebre el món (McCombs, Shaw i Weaver, 2013).

6.8 Manca de presència en les notícies

Si bé les passes encaminades a acabar amb la discriminació de la dona en els mitjans van en el sentit correcte, també és veritat que ho fan molt lentament. Segons les darreres dades del Consejo Superior de Deportes, les esportistes només protagonitzen el 8'2% de les notícies a la televisió. Aquesta xifra creix fins al 10'4% si ens fixem només en els informatius de TV3, una dada que és molt superior a l'assolida fa només sis anys, quan es quedava en el 3'9%. Per fer una comparació amb la secció de política en el mateix mitjà, les dones protagonitzen el 38'9% d'aquestes notícies.

En els mitjans escrits la situació no millora. Qui llegeixen els diaris esportius són homes majoritàriament, un 85% segons dades de 2005. La falta d'informació sobre l'esport femení, la inexistència d'opinió femenina, tal com fan els columnistes masculins i el to masculista d'algunes informacions allunyen les dones dels diaris esportius (Nolla, 2005).

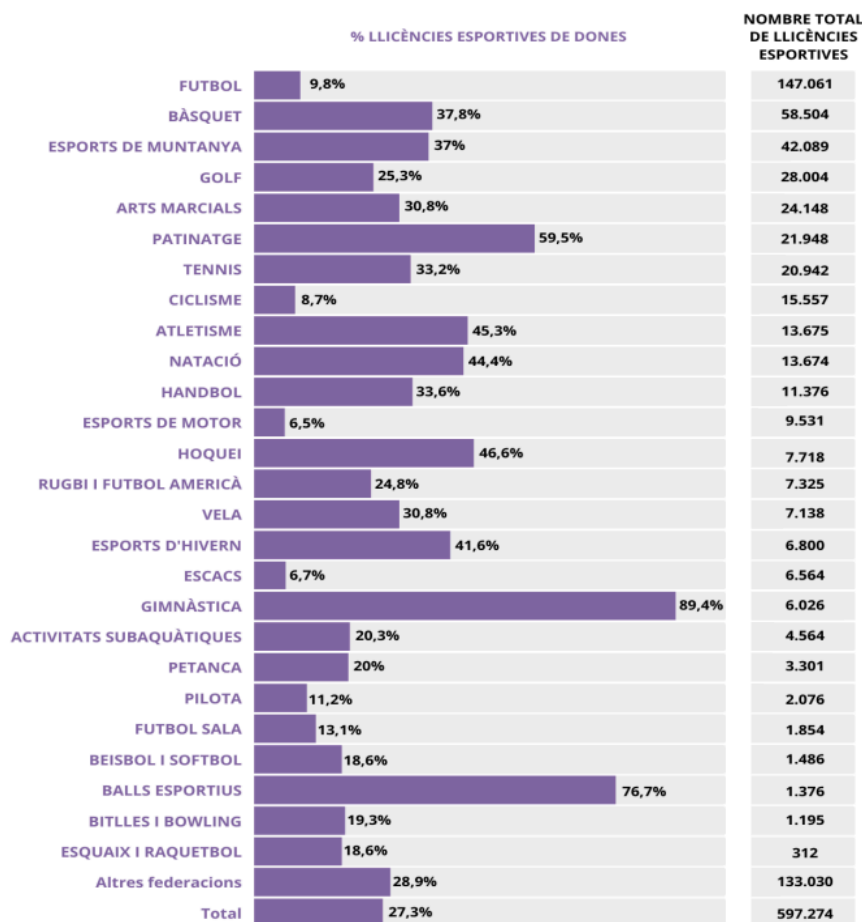
Aquesta dada alimenta encara més la manera d'informar sobre l'esport femení i la utilització de la cosificació en gran nombre d'articles. Amb aquesta premisa no és difícil entendre el llarg camí que separa a les lectores de la premsa esportiva.

6.9 Esports femenins i masculins

Aquestes diferències també s'accentuen a l'hora de dividir les pràctiques esportives entre les que són masculines i femenines. Tot i que en els darrers anys des dels mitjans de comunicació hi ha hagut un esforç per variar aquesta tònica, gran part de la societat ha crescut convençuda que el futbol és cosa d'homes i que la gimnàstica esportiva és de dones, per citar un exemple prou representatiu. Aquestes opinions poden haver tingut un pes específic clar en les noves generacions a l'hora d'escollir una pràctica esportiva. Com s'observa en el quadre següent, el considerat esport rei, el futbol, segons dades de 2021 només comptava amb una xifra que no arriba al 10% de dones entre el total de persones federades. Entretant, a l'altra banda de la balança, la gimnàstica gairebé arribava al 90%. (Consell Català de l'Esport, 2021)

Figura 3

Percentatge de llicències esportives de dones per modalitat a Catalunya (2021)

Font: Consell Català de l'Esport

6.10 Periodisme esportiu

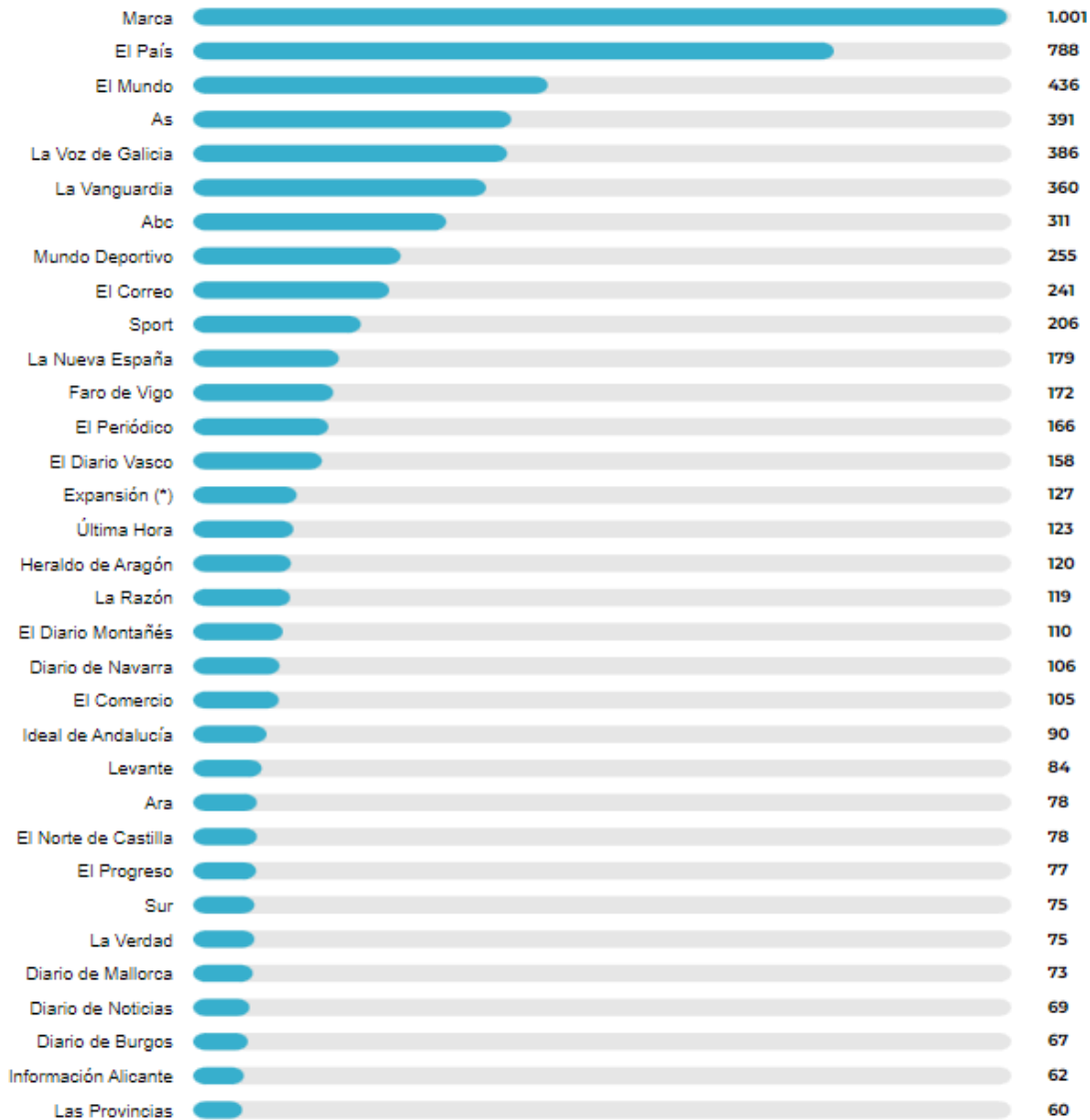
El periodisme, en el format que es coneix actualment, neix al segle XIX. La vessant esportiva de seguida va ser una de les que més èxit va tenir fins a convertir-se en una de les més demandades per la societat. En aquest sentit es pot dir que periodisme i esport van retroalimentar-se ja que mentre que la premsa va guanyar lectors narrant les històries competitives i de superació, els diferents esports van veure créixer el seu coneixement entre la societat gràcies a aquest fet. Així, el periodisme esportiu i la pràctica esportiva van anar professionalitzant-se gairebé de la mà. De fet, no van ser pocs els diaris que van llançar-se a organitzar i patrocinar noves competicions, sent part essencial d'aquest desenvolupament que acabaria convertint a l'esport en un poder econòmic a tenir molt en compte. (Bilings, 2010)

Les noves tecnologies, especialment les xarxes socials, no han fet més que produir un efecte multiplicador de les informacions esportives. La immediatesa i la possible interacció entre el públic i els/les esportistes o comunicadors/es ha accentuat un àmbit que mou milers de milions d'euros. Centenars d'anys després, les figures de l'esport segueixen sent tractades com a divinitats.

Actualment la gran majoria de mitjans escrits tenen la seva secció esportiva. És més, per donar la rellevància que el món de l'esport té en la professió periodística només cal veure que la capçalera més llegida de l'estat és Marca, que és un diari íntegrament d'informació esportiva. A banda de Marca trobem fins a tres diaris més entre els deu més llegits de l'estat: As, Mundo Deportivo i Sport. (Estudio General de Medios, 2022)

Figura 4

Nombre de lectors diaris de premsa escrita a Espanya (en milers)

Font: Estudio General de Medios

6.11 Les dones en les redaccions

Un altre dels aspectes clau a l'hora d'elaborar continguts és el percentatge de dones que treballen en les redaccions esportives. Tot i que cada vegada són més encara estan poc representades en aquests espais tradicionalment masculins. És a dir, que els homes protagonitzen bona part de l'espectre esportiu no només en la pràctica sinó també a l'hora d'explicar-lo.

Segons l'estudi *La mujer deportista y periodista en los informativos deportivos de televisión. Un análisis comparativo con respecto a su homólogo masculino* (Calvo y Gutiérrez, 2016), el 91% de les notícies analitzades eren presentades per homes. Les veus en off de les peces eren masculines en un 80% i només en les persones que feien reportatges al carrer hi havia una certa "paritat", sent un 53% homes per un 33% dones. En un 14% es tractava de parelles home i dona.

Es tracta d'una conseqüència més de la tradició masculinitzada de l'esport. Així, mentre els homes ha semblat que eren els únics que per la seva condició de ser-ho podien transmetre correctament les regles de qualsevol esport, les dones havien de conformar-se amb realitzar altre tipus de cròniques, com les de societat o bellesa. Afortunadament en els darrers anys, i de la mà de mitjans especialitzats en el món de l'esport sobretot en l'apartat audiovisual, cada cop són més les dones que tenen la possibilitat d'accedir a les redaccions i participar del periodisme esportiu. La manca de paritat es demostra amb estadístiques com la que s'acompanya, on les informacions que parlen de dones esportistes són transmeses majoritàriament per homes. (Consejo Superior de Deportes, 2021)

Figura 5

Percentatge de gènere de qui signa una notícia d'esport femení en els mitjans de comunicació

Género del / la periodista por medio en informaciones con protagonistas mujeres						
Firma	Impresos	Digital	TV	Radio	Total	N
	%	%	%	%	%	
No se indica/Redacción	54,22%	37,04%	52,24%	2,08%	46,63%	1846
Con firma masculina	35,39%	27,64%	24,71%	77,78%	32,43%	1284
Con firma femenina	8,12%	9,98%	20,49%	16,67%	11,44%	453
Agencias	1,99%	25,35%	0,51%	0,00%	8,84%	350
Con firma mixta	0,28%	0,00%	2,05%	3,47%	0,66%	26
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	3959

Font: Consejo Superior de Deportes

6.12 Mundo Deportivo

Mundo Deportivo és la publicació esportiva més antiga de l'estat espanyol. Nascut a Barcelona, el seu primer número va aparèixer l'1 de febrer de 1906 i la periodicitat de publicació era setmanal. Ja des dels seus inicis mostra que un dels seus objectius és

tenir una vinculació directa amb l'esport i ho demostra organitzant el mateix any de la seva fundació un concurs internacional d'esgrima i una cursa de motocicletes. També és cabdal la seva participació en la creació de la Volta a Catalunya i de la Vuelta a Espanya, ambdós esdeveniments ciclistes. També és remarcable l'organització de la cursa a peu més antiga de l'estat, la Jean Bouin de Barcelona que el 2023 arriba a les 100 edicions.

La seva implicació amb l'esport es demostra també amb l'organització del certamen anual "Gala Champions" on es premia el i la millor esportista de l'any i es donen guardons als clubs més destacats de les diferents disciplines.

Mundo Deportivo ha evolucionat també estèticament al llarg dels anys. Així, amb el canvi de segle va abandonar el determinant "El" que precedia el seu nom i poc abans havia passat del blanc-i-negre al color en les seves publicacions. A més, cal destacar que el rotatiu té un sistema de múltiple edició de tal manera que personalitza les informacions de fins a nou zones de l'estat i d'aquesta manera ampliar la seva capacitat d'incidència a més part del territori.

7. **METODOLOGIA**

Aquest treball té la intenció de fer servir una metodologia **mixta** per assolir els objectius plantejats. Així, per una banda es preveu un **enfocament quantitatiu** que es basarà en l'anàlisi de diverses edicions dels darrers 10 anys de *Mundo Deportivo*. Hi ha un element clau que facilita l'elecció d'aquest sistema: l'hemeroteca de *Mundo Deportivo* i la seva accessibilitat via pàgina web.

Per altra banda es pretén també aconseguir un **enfocament qualitatiu** fent comparacions entre la cobertura donada a determinades competicions en categoria femenina i masculina. És a dir, no només es comptabilitzaran les informacions aparegudes sinó que a més s'analitzaran determinats aspectes de cada una d'elles per veure si incorporen diferències en el tractament informatiu depenent del sexe de la persona o persones protagonistes.

L'**estructura de la feina** a desenvolupar es dividirà de la manera que s'exposa a continuació. En primer lloc s'establiran esdeveniments internacionals de primer ordre, com les **Copes del Món de Futbol i campionats del Món de bàsquet, handbol, atletisme i natació**, en cada una de les edicions que s'hagin realitzat des de 2013 i fins al 2023. D'aquesta manera no només es farà la comparativa d'una sola edició i es

podrà observar si hi ha hagut una evolució i en quin sentit al llarg dels anys. S'ha escollit aquests per ser els més exposats als mitjans tradicionalment i perquè d'aquesta manera podran trobar-se dades rellevants. A més, l'elecció de l'atletisme i la natació també respon al fet de poder analitzar esports individuals. De manera extraordinària també s'inclourà en la cerca les darreres quatre finals de la Champions League Femenina, totes elles amb presència del Futbol Club Barcelona, que permetrà observar si hi ha hagut una evolució en la cobertura d'un esdeveniment tan singular com aquest.

La cerca de dades s'iniciarà el primer dia de cada una de les competicions i finalitzarà el dia després del darrer dia de l'esdeveniment. Les dades trobades permetran elaborar gràfics que faran més senzilla la comparació i ajudaran a treure conclusions.

Les variables amb què es treballarà seran:

- Disciplina esportiva: futbol / bàsquet / handbol / atletisme / natació - waterpolo
- Gènere de l'equip o l'esportista individual: masculí/ femení.
- Pàgina destinada a la competició (en el cas d'esports d'equip): sí/no
- Pàgina destinada a quin dels dos gèneres (en el cas d'esports individuals): home/dona
- Competició amb referència a la portada: sí/no
- En el cas d'esports individuals, gènere de la persona de la fotografia que acompanya l'article: home/dona

Així mateix també es podrà observar el tractament a esportistes femenines i masculins del mateix esport amb resultats equivalents, no només pel que fa a la manera de ser narrades les seves gestes sinó també si existeixen comportaments estereotipats a l'hora de fer les cròniques. També podrà observar-se la repercussió dels èxits masculins i femenins en pàgines destacades del diari (portada, contraportada...). Aquesta doble tasca ens servirà per tenir un mapa de tendència clar sobre l'evolució des de fa 10 anys fins al dia d'avui.

Una altra de les accions que es durà a terme serà la realització d'una enquesta dirigida a la població en general per conèixer la visió que té sobre la temàtica tractada. Aquesta enquesta serà senzilla i directa, amb una formulació clara de les opcions i sense respostes obertes. Constarà de diverses preguntes que ajudaran a saber en primer lloc si es té en general la percepció o no de què les esportistes no gaudeixen del suficient espai en els mitjans. A partir d'aquí es buscaran les causes probables i

altres aspectes col·laterals a aquesta situació. En total, a banda d'unes primeres preguntes per establir el perfil de la persona enquestada, seran set les qüestions que permetran fer un dibuix clar del que pensa bona part de la societat d'aquest assumpte.

Paral·lelament, per completar aquest enfocament qualitatiu, es programaran entrevistes a esportistes femenines i a periodistes de la branca esportiva d'ambdós sexes per conèixer el seu parer i provar d'esbrinar les causes així com el moment actual de la situació. En el cas de les esportistes ho seran de diferents disciplines, tant individuals com col·lectives. Pel que fa a professionals de la informació, es cercaran homes i dones, a poder ser amb anys de professió a les espatlles, perquè detallin la seva visió de l'evolució sobre el tema tractat.

Posteriorment hi haurà la fase d'anàlisi i extracció de les **conclusions** que es presentaran en un redactat i en format de gràfiques.

8. RESULTATS

Tot seguit es fa l'exposició dels resultats obtinguts a través dels diferents mètodes emprats. Aquests resultats permeten un anàlisi objectiu de la problemàtica plantejada i donaran peu a les conclusions finals. Abans, però, cal fer un cop d'ull a quines són les qüestions que cal respondre a través de les dades que es presentaran:

1. Els mitjans de comunicació tracten de diferent manera una informació esportiva depenent de si qui la protagonitza és home o dona?
2. S'utilitza llenguatge estereotipat en informar sobre les esportistes?
3. Es potencia la igualtat en les informacions esportives des dels mitjans de comunicació?
4. Hi ha una evolució cap a una major representativitat de la dona en les informacions esportives?

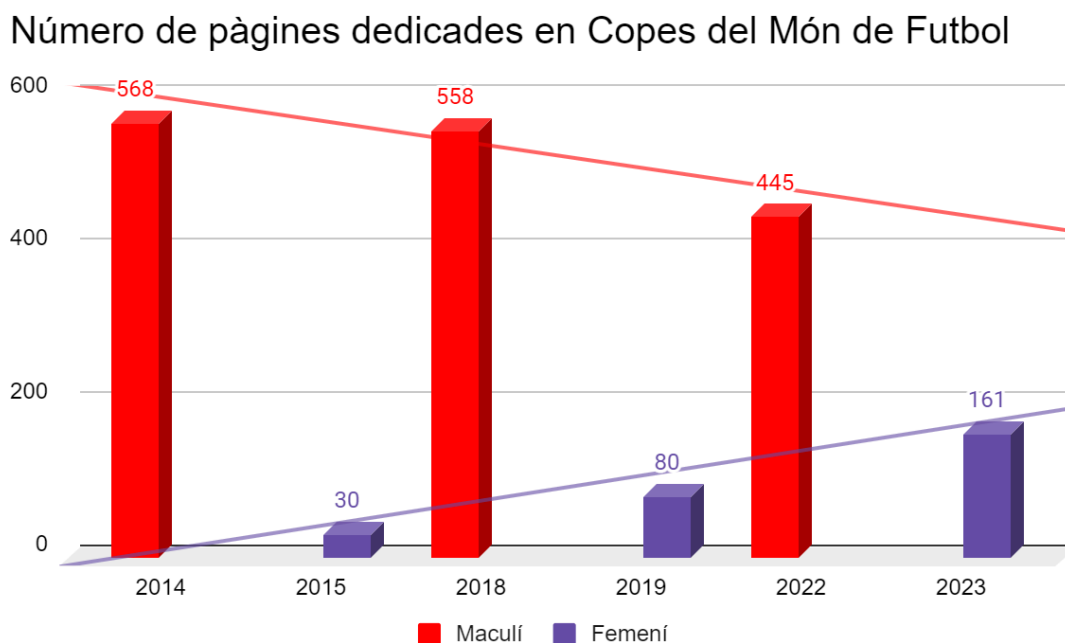
8.1 Anàlisi d'edicions de *Mundo Deportivo*

Les preguntes esmentades es responen principalment agafant els paràmetres expressats prèviament en l'apartat de Metodologia i representant-los mitjançant diferents gràfiques ordenades per esports. En primer lloc s'analitzen les **copes del Món de futbol** disputades des de 2014 fins a 2023 tant en categoria masculina com femenina. Concretament són les següents:

- Copa del Món de futbol masculí 2014 (del 12 de juny al 14 de juliol)
- Copa del Món de futbol femení 2015 (del 6 de juny al 6 de juliol)
- Copa del Món de futbol masculí 2018 (del 14 de juny al 16 de juliol)
- Copa del Món de futbol femení 2019 (del 7 de juny al 8 de juliol)
- Copa del Món de futbol masculí 2022 (del 20 de novembre al 19 de desembre)
- Copa del Món de futbol femení 2023 (del 20 de juliol al 21 d'agost)

En els següents gràfics podem veure com la diferència de pàgines que destina el *Mundo Deportivo* a cobrir l'esdeveniment masculí i femení és abrumadora a favor de la competició disputada per homes. És obvi que a l'hora de determinar l'espai que es dona també pesa l'actuació de la selecció espanyola en el campionat, fet que pot incidir en el fet que la cobertura pateixi un lleu descens en l'apartat masculí i alhora justifiqui l'ascens en el femení. Tot i això les dades no amaguen un augment de gairebé el 300% en les pàgines dedicades a la competició de dones del 2015 al 2019 i de un 100% del 2019 al 2023, any en què Espanya guanya el Mundial. Malgrat aquesta victòria les xifres de la darrera edició de la copa del Món femenina dona un nombre de pàgines força inferior a les dedicades a l'edició masculina de 2022, que gairebé triplica en cobertura la informació de la competició femenina.

Figura 6

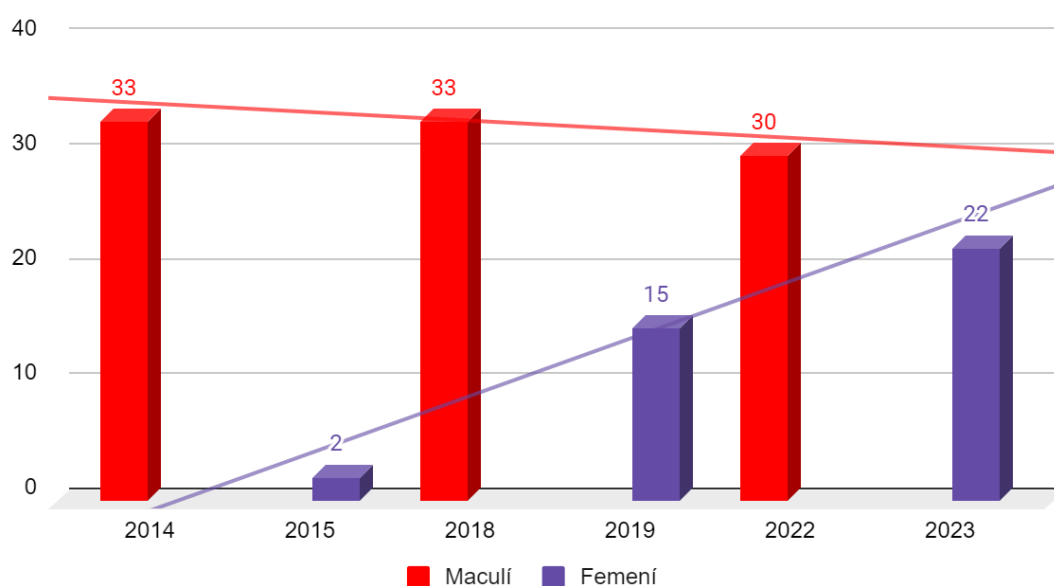

Font: Elaboració pròpia

Pel que fa a les referències de la competició que es troben en la portada del mitjà es manté la tendència observada en l'anterior gràfica. Així, mentre les competicions masculines tenen unes xifres força similars en les tres copes disputades, les femenines registren un augment significatiu que marca una evolució molt lineal. Cal deixar clar, però, que excepte en la darrera victòria de la selecció femenina el 2023, l'espai de portada ocupat per la competició masculina sempre era molt superior.

Figura 7

Presència en portades en Copes del Món de Futbol

Font: Elaboració pròpia

Mundo Deportivo es bolca informativament amb les competicions masculines de futbol deixant veure que aquestes són, probablement després d'uns Jocs Olímpics, els esdeveniments més seguits en el planeta. Amb una mitjana de 17 pàgines diàries es parla de diferents àmbits noticiables del torneig: cròniques, protagonistes, curiositats, fets històrics... tenint també espai per incloure en les seves informacions fotografies i descripcions de companyes de futbolistes o d'aficionades que per la seva voluptuositat o manera de vestir destaquen en les graderies dels estadis.

Figura 8

Exemple de pàgina d'ambient de la Copa del Món de futbol masculí 2014

Font: Mundo Deportivo

Pel que fa a les competicions femenines, s'observa un canvi important en la narrativa des de l'edició de 2015 fins a la realitzada aquest darrer estiu. Cal remarcar que, a tall d'excusa per a la minsa informació oferta en la primera edició femenina, el seu inici coincideix amb la final de la Champions League de futbol masculí que disputa el Futbol Club Barcelona. Això té com a conseqüència que durant els dos primers dies de competició no es fa cap esment a l'esdeveniment femení. Un cop superat aquest període la Copa del Món agafa un espai fixe que acostuma a ser d'una pàgina sencera en el diari. El format ofert és el d'una infografia amb el calendari i resultats que es repeteix i actualitza i la notícia a sota. Però la informació que acompanya no és la que caldria esperar. És a dir, en molt poques oportunitats hi ha cròniques dels partits disputats. El text majoritàriament es dedica a fer una crònica d'ambient de l'esdeveniment i a explicar anècdotes de les protagonistes.

Figura 9

Exemple de pàgina de la Copa del Món de futbol femení 2015

MUNDIAL DE FÚTBOL FEMENINO · CANADÁ 2015

GRUPO A: CANADA, CHINA, N. ZELANDA, HOLLANDA

GRUPO B: ALEMANIA, NORUEGA, ESTADOS UNIDOS, COLOMBIA

GRUPO C: JAPÓN, CAMERÚN, AUSTRALIA, NIGERIA

GRUPO D: ESTADOS UNIDOS, AUSTRALIA, SUECIA, NIGERIA

GRUPO E: BRASIL, ESPAÑA, REPÚBLICA COREA, COSTA RICA

GRUPO F: FRANCIA, COLOMBIA, HAITÍ, MÉXICO

1/8 DE FINAL: 24 julio, 25 julio, 26 julio, 27 julio

SEMIFINAL: 27 julio

FINAL / 6 JULIO / 1:00h / VANCOUVER

SEMIFINAL: 27 julio

1/4 FINAL: 27 julio

1/8 DE FINAL: 28 julio, 29 julio, 30 julio, 31 julio

Ruth García: "Ganar a Brasil sería seguir aquí"

La selección española se prepara para el partido de mañana ante Brasil, el rival más difícil del grupo...

Belleza, talento y polémica

La meta americana, Hope Solo, el gran redamo del Mundial

Bejoira Villarrubia Barcelona

Las miradas del Mundial están puestas en estrellas de la dimensión de Marta Vieira, Vero Boquete o Abby Wambach pero también en un nombre propio: la guardameta de Estados Unidos Hope Solo...

Unos selfies presuntamente robados en que aparecía desnuda la convirtieron en uno de los rostros más populares del deporte y del mundo. Siendo ser noticia también por los altercados con la policía junto a su esposo, el exjugador de fútbol estadounidense Aleramus Stevens. El pasado enero, ambos fueron detenidos en Manhattan Beach (California) por conducir en estado ebrio una furgoneta de la Federación de Estados Unidos y agredir a las fuerzas de seguridad. La guardameta estaba concentrada con la selección cuando ocurrieron los hechos y la Federación la castigó con 30 días de inhabilitación, por lo que se perdió los partidos ante Francia e Inglaterra.

En junio de 2014, fue condenada a tres días de prisión acusada de haber golpeado a su sobrino de 17 años, hijo de su hermanastra. Esta aseguró que Hope iba totalmente borracha, perdió el control y golpeó brutalmente al muchacho.

Hija de un excombatiente de Vietnam y de madre alcohólica, explicó en la ESPN que su vida fue un infierno de palizas y acoso, en un ambiente de pobreza e inestabilidad. A los seis años, la encontraron durmiendo en un banco del centro de Seattle con su padre, que acabó arrestado bajo el cargo de presunto secuestrador. "El fútbol era lo único que me sostenía", explicó a la ESPN. Hope se ha volcado en un Mundial donde no quiere pasar desapercibida y con una sola idea en mente: "Quiero ganar la Copa del Mundo, darlo todo y no tener nada que lamentar", proclama a modo de mantra.

Tablas en un igualado Alemania-Noruega

La selección alemana, una de las grandes favoritas al título, empató ante Noruega, otra potencia europea, en la segunda jornada del grupo A del Mundial femenino. Las germanas se adelantaron pronto en el marcador por medio de Anja Mittag en el minuto 6, pero Marianne Mjelde estableció el 1-1 definitivo en la segunda parte (61'). Alemania, que golé a Costa de Marfil en su debut (10-0), y Noruega suman 4 puntos.

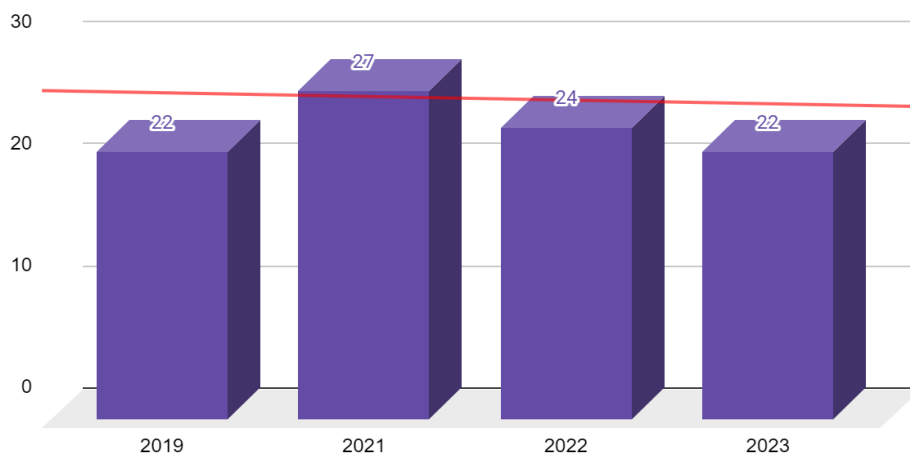
Font: Mundo Deportivo

Aquesta manera de fer anirà evolucionant en les competicions posteriors fins a aconseguir dotar els articles de la mateixa essència que tenen els redactats per als campionats masculins.

Pel que fa a l'anàlisi de les quatre darreres edicions de la finals de la Champions League Femenina, totes elles amb la presència del Futbol Club Barcelona, s'observa que la cobertura prestada a la setmana de l'esdeveniment s'ha mantingut d'una manera molt regular tot i ser una època (finals de maig o principis de juny) que tradicionalment està repleta també d'altres competicions importants.

Figura 10

Pàgines dedicades per a les finals de Champions League F

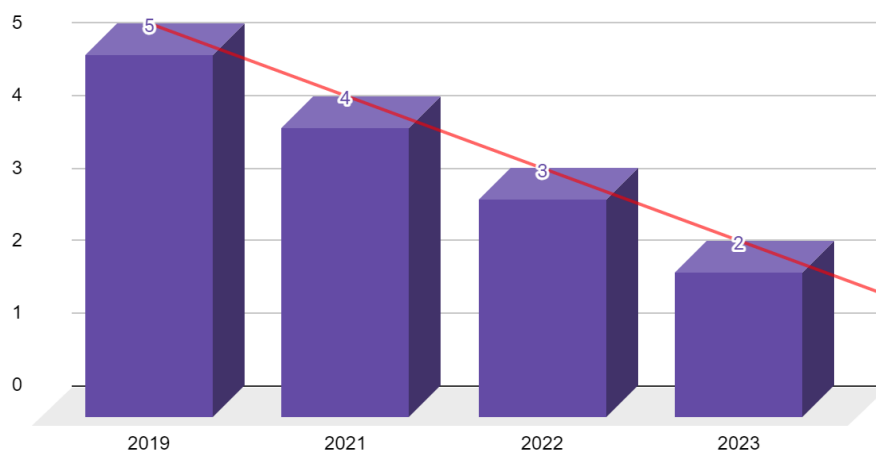

Font: Elaboració pròpia

Potser aquesta saturació d'altres temàtiques esportives queda més reflectida en l'anàlisi de les portades del diari. Així, mentre veiem que en la setmana de la primera final jugada es feia esment de la mateixa fins en cinc portades, el nombre ha anat caient fins a les només dues en la darrera edició de la final, concretament la del dia del partit i la del dia després. També és veritat que tret d'aquests dos dies, que es mantenen invariablement els quatre anys a portada completa, les altres referències a la final són en format breu en la pàgina.

Figura 11

Presència en portades de les finals de Champions League F

Font: Elaboració pròpia

Pel que fa al **bàsquet** s'han analitzat les següents competicions:

- Campionat del Món de bàsquet masculí 2014 (del 30 d'agost al 15 de setembre)
- Campionat del Món de bàsquet femení 2014 (del 27 de setembre al 6 d'octubre)
- Campionat del Món de bàsquet femení 2018 (del 22 de setembre a l'1 d'octubre)
- Campionat del Món de bàsquet masculí 2019 (del 31 d'agost al 16 de setembre)
- Campionat del Món de bàsquet femení 2022 (del 22 de setembre al 2 d'octubre)
- Campionat del Món de bàsquet masculí 2023 (del 25 d'agost a l'11 de setembre)

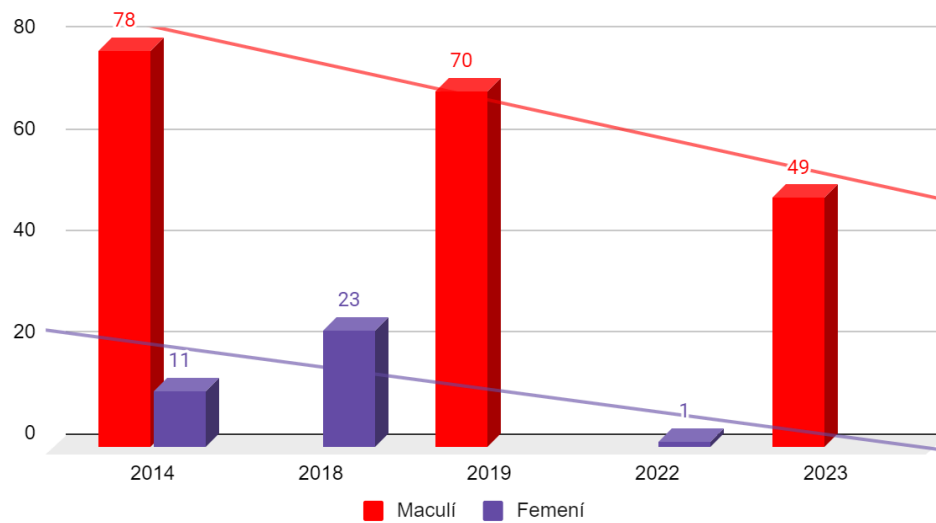
Només cal fer un cop d'ull a la gràfica per observar la diferència que mostren les dades en quant a pàgines dedicades a cada un dels esdeveniments esmentats. Tot i que les línies de tendència van a la baixa en ambdós casos, aquesta situació té una explicació qualitativa. La competició masculina de 2014 va organitzar-se a Espanya, fet que facilita una major cobertura del campionat. La diferència favorable podria semblar poca en comparació a 2019, però és que en aquesta edició la selecció espanyola es proclama campiona i això fa augmentar la seva presència en el diari. És bastant probable que de no ser per aquesta gran actuació les xifres serien semblants a les de 2023.

Pel que fa a l'apartat femení, sí hi ha una evolució positiva entre les dades de 2014 i 2018, que indiquen un augment del 100%. Aquesta evolució, però, sembla lògica tenint en compte una presència tan minsa i, sobretot, l'actuació de la selecció espanyola. Per una banda, el combinat estatal assoleix la medalla d'argent el 2014. Per una altra, el mundial de 2018 és organitzat a Espanya i la selecció aconsegueix pujar novament al podi sent tercera al final de la competició.

La gairebé desaparició de la cobertura en el darrer mundial disputat té una raó molt senzilla: la selecció espanyola no s'hi va classificar. En aquest sentit, si bé aquest argument pot ser convincent, no cal oblidar que altres competicions sense presència espanyola (la Copa Amèrica per exemple, naturalment en categoria masculina) sí gaudeixen de més cobertura mediàtica.

Figura 12

Pàgines dedicades en Campionats del Món de bàsquet

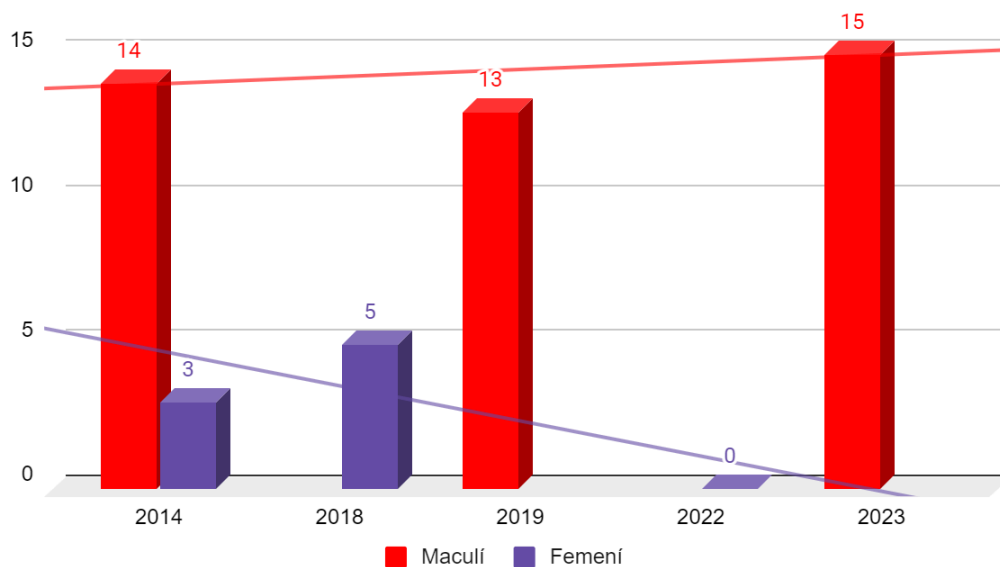

Font: Elaboració pròpia

Les dades comentades per a les pàgines dedicades són en aquest cas perfectament extrapolables a la presència en les portades. Amb tot, no deixa de sobtar que una selecció femenina que el 2014 es va plantar a la final no aparegués per la portada del mitjà més enllà dels tres registres que s'han trobat.

Figura 13

Presència en portades en Campionats del Món de bàsquet

Font: Elaboració pròpia

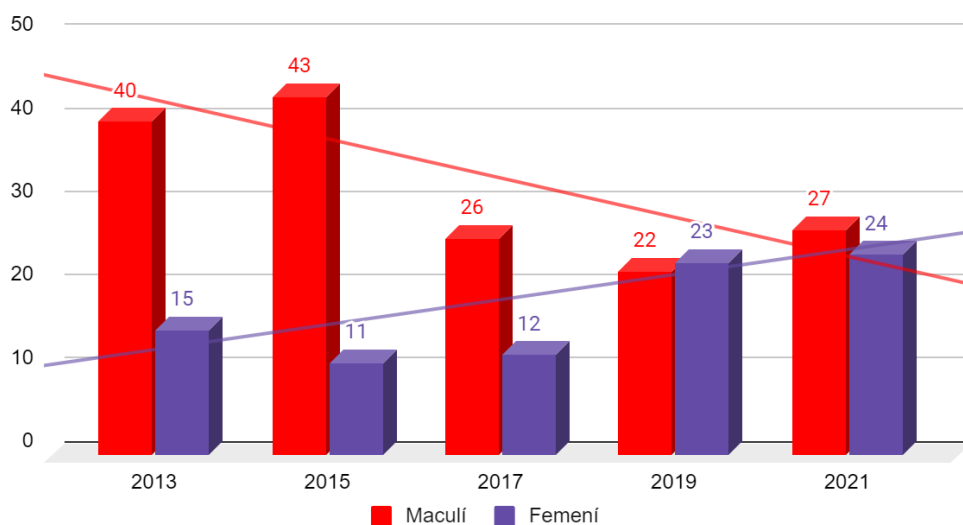
Pel que fa a l'**handbol** s'han analitzat les següents competicions:

- Campionat del Món d'handbol masculí 2013 (de l'11 al 28 de gener)
- Campionat del Món d'handbol femení 2013 (del 6 al 23 de desembre)
- Campionat del Món d'handbol masculí 2015 (del 15 de gener al 2 de febrer)
- Campionat del Món d'handbol femení 2015 (del 5 al 21 de desembre)
- Campionat del Món d'handbol masculí 2017 (de l'11 al 30 de gener)
- Campionat del Món d'handbol femení 2017 (de l'1 al 18 de desembre)
- Campionat del Món d'handbol masculí 2019 (del 10 al 28 de gener)
- Campionat del Món d'handbol femení 2019 (del 30 de novembre al 16 de desembre)
- Campionat del Món d'handbol masculí 2021 (del 13 de gener a l'1 de febrer)
- Campionat del Món d'handbol femení 2021 (de l'1 al 20 de desembre)

L'anàlisi de les competicions d'handbol mostra una vegada més unes dades molt similars a les vistes anteriorment amb altres esports: per una banda la desigual oferta informativa per gèneres que reben les persones lectores, especialment en els esdeveniments de 2013, 2015 i 2017, i la tendència a l'alça de la informació dels campionats femenins, que fins i tot arriben a igualar-se en els dos darrers mundials disputats.

Figura 14

Pàgines dedicades en Campionats del Món d'handbol

Font: Elaboració pròpia

Aquest és un aspecte força rellevant tot i que cal tenir en compte alguns factors que incideixen en els resultats. Per exemple, que el mundial masculí de 2013 se celebra a Espanya i d'aquí probablement la quantitat de pàgines dedicades, a banda de què la selecció estatal va aconseguir la primera plaça. Dos anys després, a Qatar, Espanya arriba fins a les semifinals i s'assegura d'aquesta manera jugar fins al darrer dia de la competició, quan va perdre davant Polònia la medalla de bronze.

La selecció femenina arribava al mundial de 2013 amb la medalla de bronze penjada del coll de l'edició de 2011. Tot i això la repercussió de la seva participació va ser escassa: el combinat estatal va caure en els vuitens de final, fet que podria explicar la davallada informativa. La mateixa explicació serviria per al 2015 i 2017 on Espanya repeteix actuació però sobta que aquest mateix 2017 el combinat masculí no passa dels quarts de final i dobla en informació al femení.

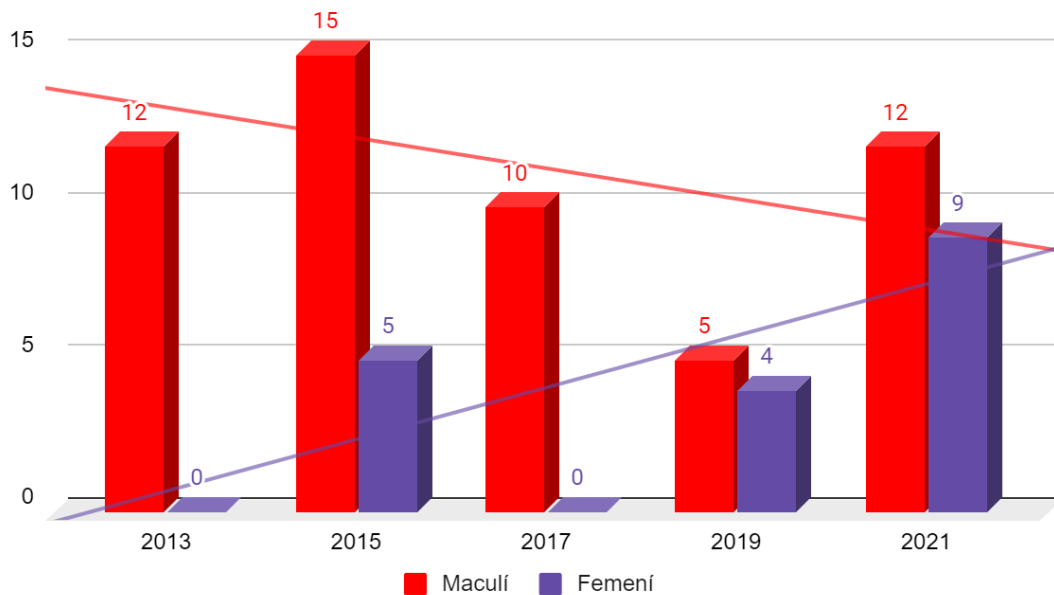
L'any 2019 la selecció masculina tampoc arriba a semifinals mentre que la femenina es planta a la final, assolint la medalla de plata finalment. Aquesta actuació li val per obtenir una pàgina més en el global de la informació de tot el campionat que el combinat masculí. Finalment, l'any 2021, Espanya organitza la competició femenina i l'equip estatal arriba a la lluita per la medalla de bronze, que acabarà perdent.

Amb tot, la cobertura acaba sent similar a quan el campionat es jugava lluny de les nostres fronteres. Per la seva banda, l'equip masculí assoleix un bronze en la competició jugada a Polònia i Suècia i més repercussió mediàtica tot i jugar els mateixos partits i amb la mateixa importància que la selecció femenina.

Pel que fa a la presència en portades, es visualitza d'una manera força clara la diferència de tracte per a la competició depenent del gènere que hi participa. Només l'any 2021, en el que el combinat femení juga a casa, l'aparició de referències d'aquest equip a la portada del *Mundo Deportivo* pot fer ombra a la del seu homòleg masculí.

Figura 15

Presència en portades en Campionats del Món d'handbol

Font: Elaboració pròpia

Tot seguit es fa una anàlisi dels primers dels dos esports individuals: **l'atletisme**. Les competicions que s'ha escollit per extreure'n resultats són les següents:

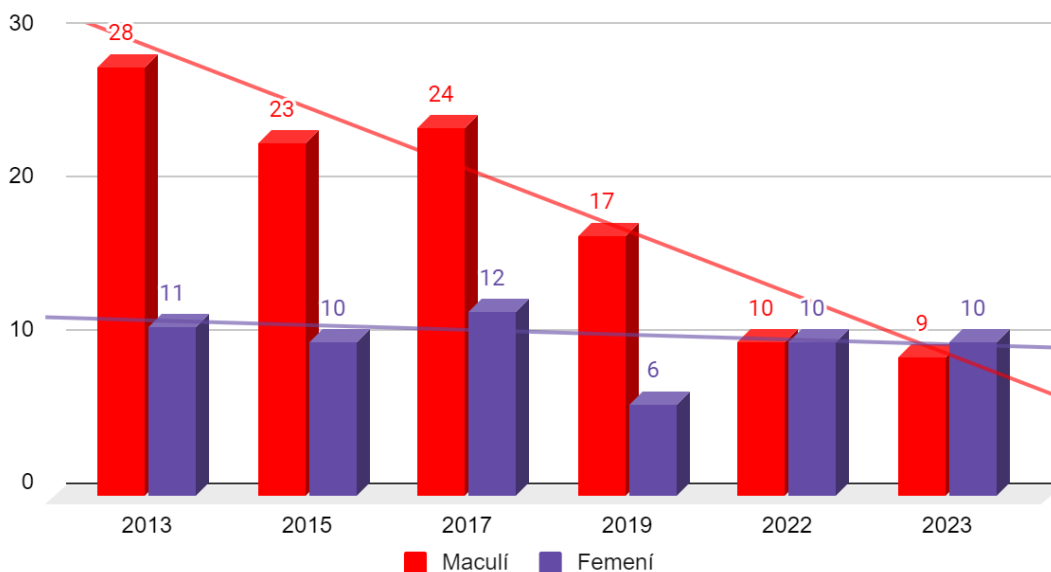
- Campionat del Món d'atletisme 2013 (del 10 al 19 d'agost)
- Campionat del Món d'atletisme 2015 (del 22 al 31 d'agost)
- Campionat del Món d'atletisme 2017 (del 4 al 14 d'agost)
- Campionat del Món d'atletisme 2019 (del 27 de setembre al 7 d'octubre)
- Campionat del Món d'atletisme 2022 (del 15 al 25 de juliol)
- Campionat del Món d'atletisme 2023 (del 19 al 28 d'agost)

L'anàlisi de les competicions d'atletisme s'ha fet tenint en compte quin és el gènere de la persona que protagonitza la notícia principal de la pàgina. El primer que s'observa és que els mundials d'aquest esport han anat perdent, en el seu conjunt, pes en les informacions del diari. Amb tot, el descens en la cobertura no ha estat lineal per als dos gèneres i es pot observar com les practicants femenines han mantingut la seva quota de protagonisme. Això ha aconseguit equilibrar la balança amb les notícies protagonitzades pels seus homòlegs masculins en els dos darrers mundials, de 2022 i de 2023. Anteriorment, però, l'equilibri era inexistent. Probablement la presència a les

pistes de personatges reconeguts com Usain Bolt (retirat el 2017) i que no s'atorgui a cap atleta femenina una incidència similar, provoquen aquesta desigualtat en el recompte de pàgines dedicades.

Figura 16

Pàgines dedicades en Campionats del Món d'atletisme

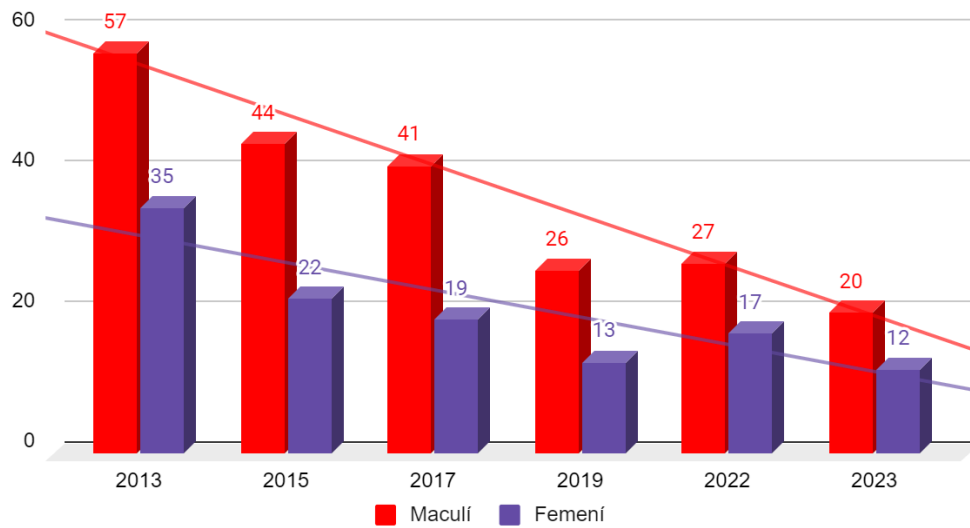
Font: Elaboració pròpia

Cal destacar que, excepte en comptades ocasions, la informació dedicada al mundial de torn sempre s'inicia amb la crònica d'una actuació masculina. Aquesta, a més, és l'única que s'emporta qualificatius èpics com "il·lusionant", "indestructible", "infalible" o "inabastable". Les altres cròniques, entre les que s'inclouen gairebé la totalitat de les femenines, tenen títols desproveïts de tota èpica, molt més plans i que descriuen en poques paraules el resultat de la competició: "(nom de l'atleta) passa a la final amb el millor temps", "(nom de l'atleta) aconsegueix la seva tercera medalla"...

L'altre exercici realitzat ha estat el de comptar les fotografies que acompanyaven els articles i dividir-les segons el gènere de qui les protagonitzava. Només cal donar una ullada ràpida a la gràfica per saber que es manté la tònica del recompte de pàgines dedicades. En l'apartat de les fotografies, si tenim en compte que la informació que obre la secció és masculina, aquest fet es magnifica encara més. La fotografia més gran i espectacular és, en una gran majoria dels casos, d'un atleta masculí.

Figura 17

Gènere en les fotografies en Campionats del Món d'atletisme

Font: Elaboració pròpia

També s'observa que en força ocasions la fotografia s'acompanya d'un titular que no dona el mateix valor a la gesta masculina que a la femenina o que aquesta es referencia a una actuació anterior d'un home, com si l'objectiu fos arribar a un nivell d'excel·lència que ha assolit un participant masculí.

Figura 18

Exemple de pàgina del campionat del món d'atletisme 2013

Font: Mundo Deportivo

En darrer lloc es fa una anàlisi de l'altre esport individual: **la natació**. Les competicions que s'ha escollit per extreure'n resultats són les següents:

- Campionat del Món de natació 2013 (del 19 de juliol al 5 d'agost)
- Campionat del Món de natació 2015 (del 24 de juliol al 10 d'agost)
- Campionat del Món de natació 2017 (del 14 al 31 de juliol)
- Campionat del Món de natació 2019 (del 12 al 29 de juliol)
- Campionat del Món de natació 2022 (del 17 de juny al 4 de juliol)
- Campionat del Món de natació 2023 (del 14 al 31 de juliol)

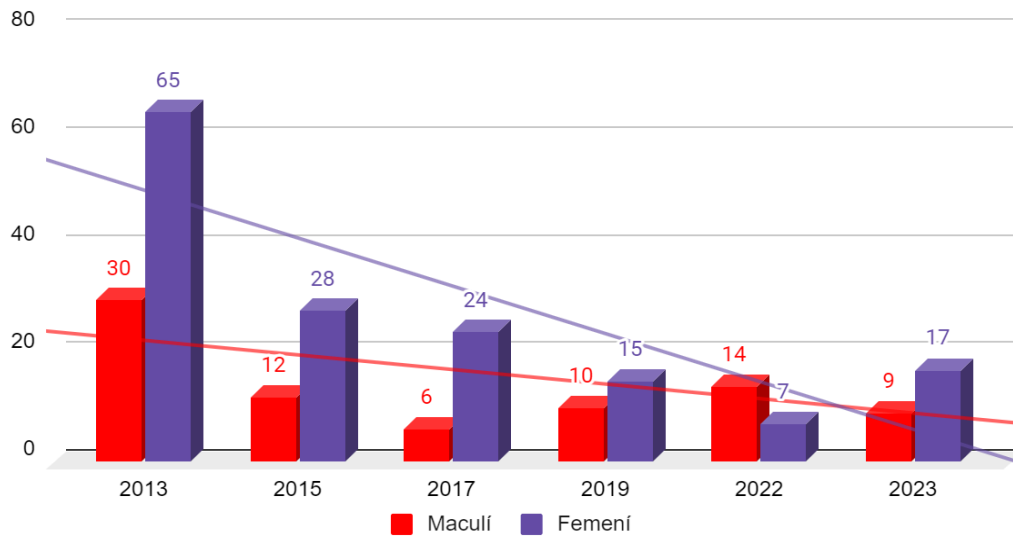
En veure els resultats de la natació ens trobem per primera vegada en l'anàlisi com les notícies amb protagonisme femení superen a les que protagonitzen homes. Estem parlant en molts casos del doble de cobertura obtinguda. La raó la podem trobar en els resultats aconseguits o, prèviament, en les possibilitats de bons resultats per sobre de les expectatives masculines. Aquest argument seria irrefutable sinó vinguéssim d'observar com en atletisme, en una situació similar on les dones tenen més opcions clares de medalla, el balanç de visibilitat mediàtica no els era favorable.

En el cas que ens ocupa no podem amagar que hi ha un factor clau: la natació sincronitzada. Una modalitat sense gairebé representació masculina i que acostuma a donar bons resultats a la delegació espanyola. Però tot i la molta culpa d'aquesta especialitat hi ha més. La presència de referents en la natació com la Mireia Belmonte o l'Èrika Villaécija, o la fiabilitat de l'equip de waterpolo converteixen les dones en protagonistes absolutes.

Pel que fa als nombres absoluts de pàgines dedicades a cada un dels campionats cal destacar que en 2013 el mundial va ser organitzat a Barcelona i d'aquí la "sobreinformatió" d'aquesta edició respecte a les següents.

Figura 19

Pàgines dedicades en Campionats del Món de natació

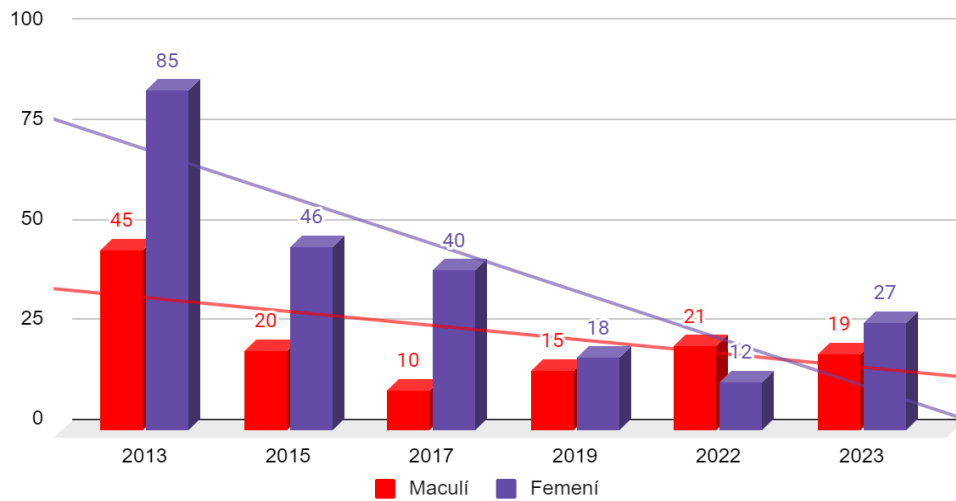

Font: Elaboració pròpia

Pel que fa a les fotografies que acompanyen els articles, es manté la tònica favorable a les representants femenines d'una manera aclaparadora. En 2017 es troba la dada més significativa en aquest aspecte: de cada 5 fotografies publicades, 4 són d'esportistes dones. Per contra, en el 2022 es capgira la tendència i són els homes qui superen en presència a les dones en aquest apartat. L'absència de nedadores consagrades com la Mireia Belmonte, qui era protagonista de moltes pàgines en anteriors edicions, té molt a veure en aquesta dada. Els resultats de la natació en concret, sense cap lloc de finalista, no fan més que constatar que quan no hi ha representants d'Espanya a qui dedicar articles, les redaccions escullen participants estrangers masculins per protagonitzar les cròniques i les fotografies.

Figura 20

Gènere en les fotografies en Campionats del Món de natació

Font: Elaboració pròpia

En general les fotografies de dones participants en les diferents edicions se centren en accions competitives però també trobem imatges que són més discutibles. Com a exemple, aquesta que s'adjunta on l'Ona Carbonell acaba d'assolir una medalla de bronze però que no mostra ni tan sols la cara de l'esportista.

Figura 21

Exemple de pàgina del campionat del món de natació 2013

Font: Mundo Deportivo

Consideracions generals: tot i que s'observa d'una manera força clara la tendència en cada una de les disciplines analitzades hi ha altres factors que cal esmentar per acabar de comprendre algunes xifres. Per una banda estan les dates en què es realitzen els diferents campionats. No sempre els mundials del mateix esport se celebren en les mateixes dates. Això fa que, per exemple, no tingui la mateixa cobertura un mundial de natació al juny que al mes de juliol o un d'atletisme a principis d'agost que al setembre. El perquè es troba en el moment de la temporada que es troba la gran competència de qualsevol esdeveniment: el futbol de clubs, masculí naturalment. Així, quan un esdeveniment cau oportunament quan el futbol està de vacances o en pretemporada té més opcions de copar més espai en portades i pàgines interiors.

També cal fer esment que les competicions analitzades són a nivell de selecció estatal. Això ha permès poder trobar notícies d'elles amb menor o major mesura. Els mateixos esports disputats a nivell de club en categoria femenina no tenen tanta sort a nivell mediàtic. Per exemple, no existeixen cròniques ni seguiment de la lliga de divisió d'honor d'handbol i de la del bàsquet fins fa poc tampoc podia trobar-se informació, sent aquesta molt inferior a la que es facilita de la lliga ACB. En els esports individuals la situació encara és més flagrant ja que cal obtenir un resultat molt destacat a nivell de marques o de gran competició per tenir rellevància en les pàgines del diari.

També cal puntualitzar que les referències en portada de cada una de les competicions no sempre ocupen el mateix espai. Així, mentre el 75% de les competicions masculines tenen un lloc preferent i fotografia, els esports femenins només han gaudit d'aquest privilegi en un 12%.

En quant a la cerca de llenguatge sexista en les notícies de les competicions analitzades no s'ha trobat una quantitat prou significativa per parlar d'un patró establert. A més, cal destacar que les úniques referències formen part dels exemplars inicials de l'anàlisi, els de 2013, i que han desaparegut d'una manera general amb el pas dels anys. Pel que fa als estereotips sí que s'observen més habitualment però amb el pas dels anys la tendència indica que van camí de desaparèixer.

Figura 22

Exemple de pàgina amb informació del Mundial de futbol masculí 2014

Font: Mundo Deportivo

Finalment, més enllà de les competicions analitzades, la cerca ha permès descobrir altres tipus d'articles que conviuen en el diari, de vegades amb més espai fins i tot que les competicions de primer nivell observades. És el cas de la secció "Ocio" que es publica cada dissabte amb una extensió entre les 3 i 5 pàgines. Les informacions que s'hi ofereixen són diverses: moda, motor, curiositats..., però és veritat que també en aquest aspecte es veu una clara evolució del mitjà cap a un perfil més igualitari i menys enfocat a mostrar les dones amb actituds provocatives. Així, si agafem edicions de la secció dels primers anys de l'estudi podem trobar fotografies de protagonistes femenines, que no tenen perquè ser esportistes, amb poca roba. Aquestes instantànies gairebé han desaparegut en els darrers anys.

Figura 23

Exemple de pàgina de la secció Ocio

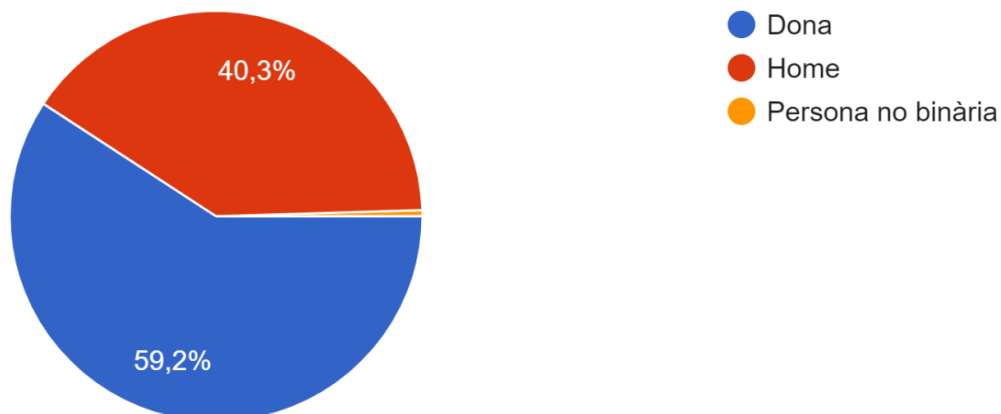
Font: Mundo Deportivo

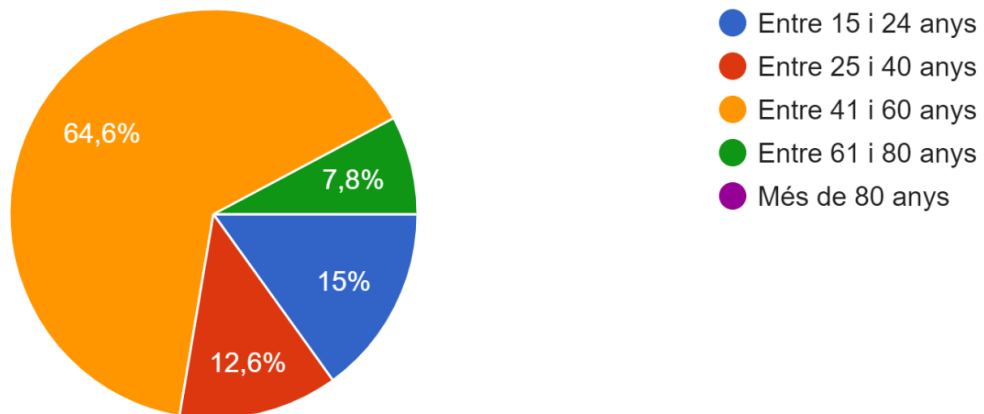
8.2 Anàlisi de l'enquesta

Un total de 206 persones van respondre l'enquesta sobre la visibilitat de l'esport femení en els mitjans de comunicació especialitzats. El seu perfil és el següent:

Figura 24

Perfil de les persones enquestades

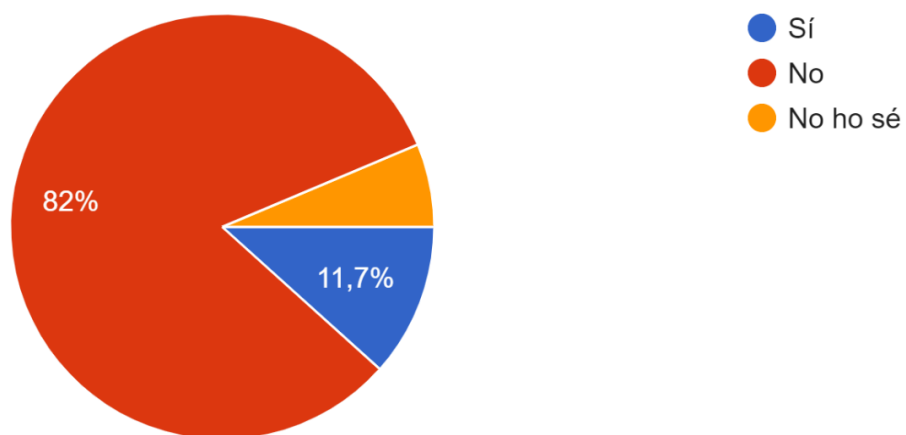

Font: Elaboració pròpia

Sobre si hi ha suficient informació als mitjans de comunicació sobre esport femení els resultats indiquen que la percepció és negativa en aquest aspecte.

Figura 25

Hi ha suficient informació en els mitjans?

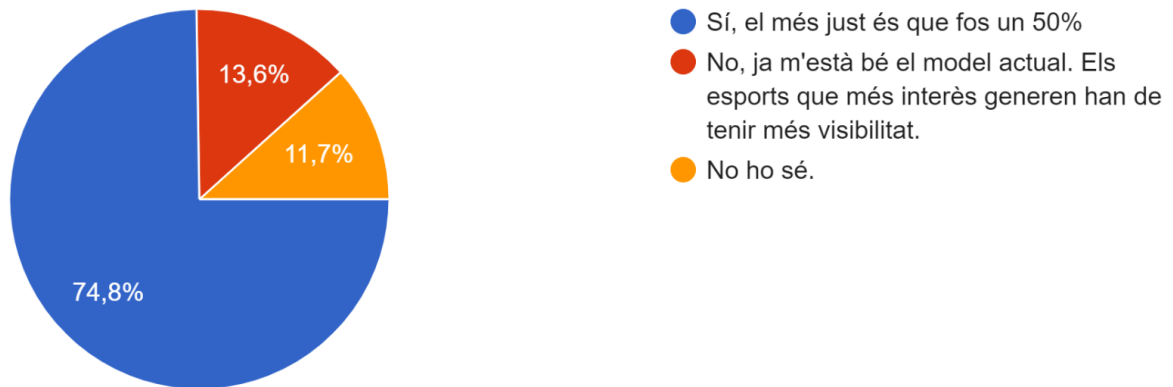

Font: Elaboració pròpia

Tenint en compte aquest aspecte és important saber si a les persones enquestades els agradaria trobar més informació sobre esport femení. Tres de cada quatre persones pensen que el més just seria que hi hagués un 50% d'informació femenina.

Figura 26

Li agradaria trobar més informació sobre l'esport femení?

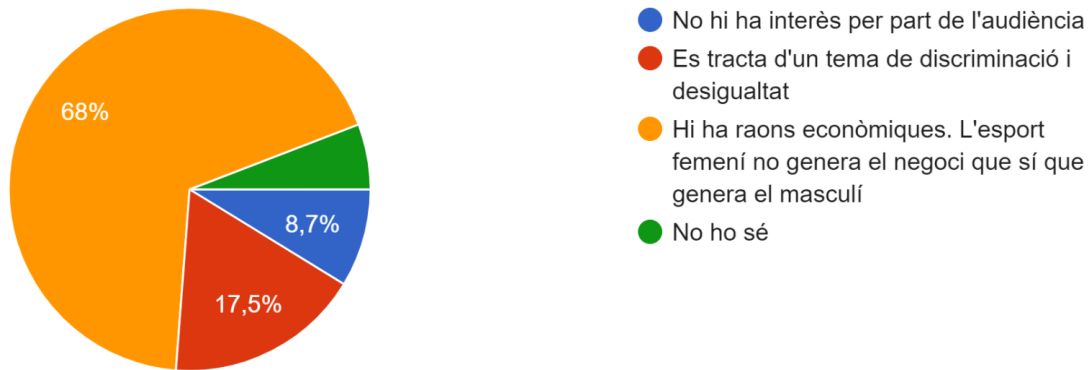
Font: Elaboració pròpia

Arribats a aquest punt es va qüestionar sobre el per què pensen que no hi ha més informació esportiva femenina en els mitjans. Gairebé 7 de cada 10 respostes van en el sentit de que és un tema econòmic, de que l'esport protagonitzat per dones no genera el negoci que sí que genera el masculí.

També cal destacar la resposta de gairebé 2 de cada 10 que creuen que és per un tema de discriminació mentre que l'opció que menys suports rep, 1 de cada 10, és la que sentència que no hi ha interès per part de l'audiència.

Figura 27

Per què no hi ha més informació esportiva femenina en els mitjans?

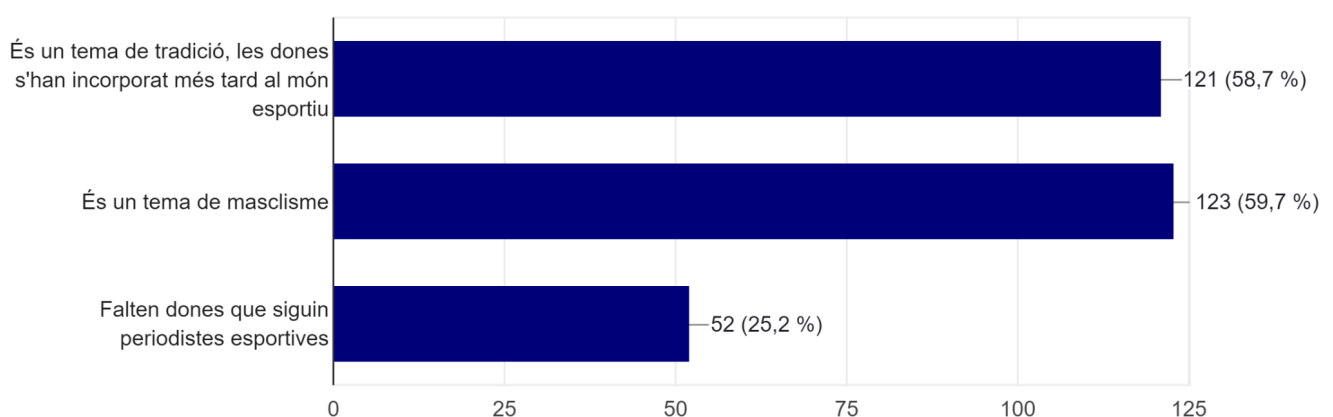

Font: Elaboració pròpia

En aquesta mateixa línia, la de conèixer l'opinió més acurada sobre el per què aquesta discriminació negativa a l'esport femení, les opcions més escollides van ser les que apuntaven al masclisme com a culpable però amb molt poca diferència sobre el tema de la tradició.

Figura 28

Per què la discriminació negativa a l'esport femení?

Font: Elaboració pròpia

Sobre la qüestió de si creuen que les notícies esportives quan són protagonitzades per dones estan redactades amb altres criteris que quan els protagonistes són homes, la

resposta obtinguda indica que 3 de cada 5 persones pensen que sí, que es transmeten una sèrie d'estereotips.

Figura 29

En la redacció de les notícies hi ha criteris diferents que quan són homes?

Font: Elaboració pròpia

Més enllà de la redacció també es preguntava si les fotografies que apareixen en la informació de l'esport femení transmeten altres valors que les que tenen a homes com a protagonistes. En aquest cas l'opinió amb més suports va ser aquella on es creu que en moltes ocasions es destaca el físic, per sobre de la que indica que en tots dos casos es transmet el mateix.

Figura 30

Les fotografies transmeten altres valors quan les protagonistes són dones?

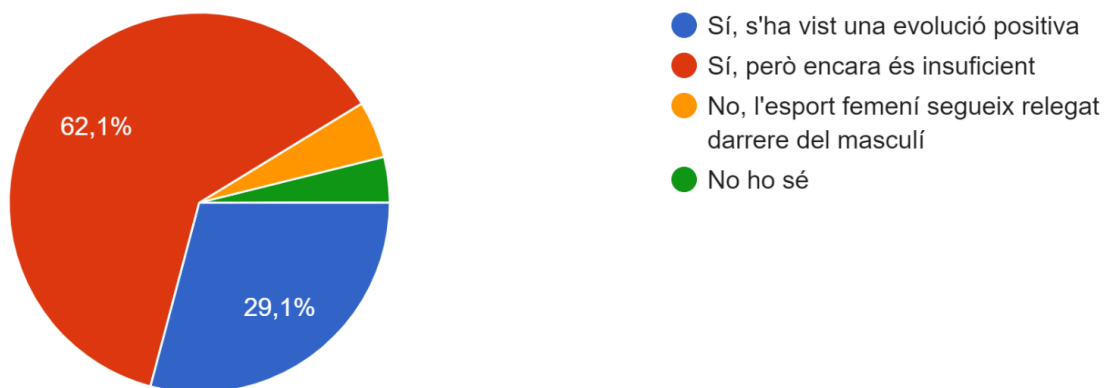

Font: Elaboració pròpia

Finalment es va copsar l'opinió sobre si hi ha una tendència positiva en la visibilitat de l'esport femení en els mitjans, és a dir, si es creu que cada vegada hi ha més presència en els mitjans. En aquest cas les dades obtingudes són clarament positives ja que més del 90% de les respostes indiquen que sí, tot i que també cal destacar que bona part d'elles assenyalen que aquesta visibilitat encara és força insuficient.

Figura 31

Hi ha una tendència positiva?

Font: Elaboració pròpia

8.3 Anàlisi de les entrevistes a periodistes

La percepció de professionals del periodisme sobre la poca visibilitat de l'esport femení coincideix amb la de la població que ha participat en l'enquesta. Maca García-Planas, periodista veterana del *Mundo Deportivo*, creu que "el masclisme i la tradició són el pitjor escull" a l'hora de trobar la paritat en la informació esportiva. Per a Carles Tost, periodista de la *Xarxa de Televisions Locals de Catalunya*, "al llarg de la història, els esports han estat associats principalment amb els homes, i això ha creat estereotips de gènere arrelats, i això costa molt poder-ho canviar de la nit al dia". Malgrat això, ambdós veuen un creixement en la informació esportiva femenina en els mitjans que encara, però, és insuficient.

Sobre la reproducció en els mitjans d'estereotips a l'hora de parlar sobre l'esport femení, Tost no dubta en assenyalar que "moltes vegades l'atenció se centra més en l'aparença física de les atletes femenines que no pas en els seus èxits esportius. Això contribueix a la manca de reconeixement per les seves habilitats i èxits. A més, un dels

errors que cometen molts professionals dels mitjans de comunicació és utilitzar termes i descripcions que ressalten diferències de gènere de manera innecessària". Per a García-Planas aquest és un fet que poc a poc les noves generacions van deixant enrere.

En quant a la tendència que s'observa, García-Planas opina que en el futur hi haurà notícies "amb més presència femenina. Primer perquè el periodisme esportiu va guanyant protagonisme entre les dones i segon perquè amb l'impuls dels darrers temps sembla que hi ha un interès especial per part dels propis mitjans en captar periodistes dones". Tost també és optimista en aquest sentit tot i que puntualitza que "crec que mai arribarem a una paritat en la informació esportiva. Es van fent petites passes, però se'm fa molt difícil imaginar-me un futur amb un 50% d'informació esportiva de cada sexe."

8.4 Anàlisi de les entrevistes a esportistes

La visió de les protagonistes sobre la visibilitat que tenen en els mitjans és unànime. Tant l'ex nedadora Laura Roca, com la jugadora d'hoquei herba Clara Ycart o la futbolista del Terrassa Futbol Club Lydia Rodríguez pensen que la presència de l'esport femení en els mitjans ha augmentat significativament els darrers anys, però encara no és suficient.

Per a Ycart, el perquè d'aquesta mancança té l'origen en "una societat que ha estat molt masculista i a nivell esportiu només interessada per l'esport masculí i amb una mentalitat molt negativa de cara a l'esport femení". Per a Roca, cal distingir entre segons quins esports. Així, de la mateixa manera que en el futbol es nota aquesta descompensació, "en altres esports com el meu hi ha paritat".

En quant a la utilització d'estereotips, Rodríguez apunta que a les esportistes "en molts casos se les sexualitza en comptes d'enforçar-les en l'àmbit esportiu", mentre que Roca recorda com ha estat anomenada "la sirena" contínuament des dels mitjans. Ycart posa d'exemple la futbolista Alisha Lehmann, "una futbolista d'un nivel normal però és una de les més famoses pel seu aspecte físic".

La sensació que els queda en veure la poca repercussió que tenen les seves actuacions en els mitjans és la de decepció. Per a Ycart, "infravaloren algunes fites de l'esport femení tan sols per ser femení". Tot i estar d'acord, Roca afegeix que en el seu

esport, la natació, “hem tingut sempre el mateix ressò que els homes o en algun cas més”.

Tot i que una de les raons que més se cita és que l'esport masculí genera més recursos i per això rep més atenció, Rodríguez apunta que en el seu cas aquesta teoria no s'aguanta. “Equitativament estem a la mateixa categoria que l'equip masculí i a ells se'ls demanen entrevistes, totes les publicacions a les xarxes socials del club són sobre l'equip masculí, tenen invitacions a diferents llocs com a marca del club... A nosaltres només ens publiquen quan guanyem”.

Sobre la perspectiva de poder trobar en un futur la meitat de les notícies esportives protagonitzades per dones, Rodríguez opina que “estem en una la societat que no està preparada per veure que les dones podem complir igual que els homes”, mentre que Roca pensa que “no s'ha de buscar un 50%. Si l'èxit és d'un home o dona és indiferent, han de tenir el mateix paper si l'èxit és igual i parlar de tothom per igual”.

9. CONCLUSIONS

Arribats a aquest punt de la investigació cal mirar enrere i recordar la **hipòtesi** que es plantejava a l'inici: “L'esport femení ha viscut invisibilitzat en els mitjans de comunicació per culpa de la tradició masculina i d'una visió sexista i estereotipada”. Les dades i opinions recollides a través dels diferents mètodes ens confirmen que en gran mesura aquesta sentència és certa. S'anomenen tres causes: la tradició masculina, la visió sexista i els estereotips. D'aquestes, en l'anàlisi fet de les competicions a través de les notícies de *Mundo Deportivo*, podem resoldre que la que més incidència té en la visibilitat de l'esport femení és la tradició masculina. La visió sexista i els estereotips es deixen veure tímidament en els primers anys de l'anàlisi, especialment el 2013, però afortunadament cal dir que aquestes maneres d'enfocar les notícies ha anat desapareixent fins a aconseguir un tractament similar entre els esportistes d'ambdós gèneres. És per això que la diferència d'espai dedicat a les mateixes competicions però de diferent sexe s'explica a través d'una manera de fer heretada de molts anys i que tot i que s'observa una evolució positiva, encara estar lluny de ser igualitària. Cal recordar, però, que parlem de grans esdeveniments internacionals a nivell de selecció. A nivell de lligues domèstiques dels diferents esports el mur entre un i l'altre gènere encara és molt alt.

Amb aquest mètode l'estudi ha permès assolir els **objectius específics** plantejats. En primer lloc l'anàlisi fet de les diferents edicions de *Mundo Deportivo* ha permès obtenir

els resultats quantitatius expressats en les gràfiques i els qualitius després d'observar la manera de redactar les informacions d'un i altre sexe. Les mateixes gràfiques mostren una evolució positiva pel que fa a l'increment de les informacions de l'esport femení en les competicions analitzades tot i que en la majoria de casos no arriben al nivell dels practicants masculins.

Si pel que fa al llenguatge emprat és notable l'assoliment d'una redacció que no discrimina per sexe en els articles analitzats, en fer una ullada en la imatge que es dona de les esportistes trobem que encara hi ha passes a fer per a aconseguir una discriminació zero. Algunes fotografies encara traspuen una visió masculinitzada de l'esport femení, hi ha força sovint massa referències a les victòries passades d'homes per parlar de l'actualitat de les esportistes dones (paternalisme) o, en altres espais del diari, encara es troben imatges de dones relacionades amb l'esport per ser "la dona de...", "l'aficionada de..." o "la més espectacular".

Totes aquestes dades ens mostren com en el cas del *Mundo Deportivo* s'està avançant cap a una informació més paritària, com a mínim en el tipus de competicions analitzades. Cal recordar que l'esport femení ha donat un salt endavant en quant a practicants en els darrers anys. Segons dades del Consell Català de l'Esport (2023) a Catalunya es va passar de les 145.438 llicències federatives de dones l'any 2020 a les 175.130 el 2022. Un augment de més d'un 20% que parla per si mateix de l'actual salut de la pràctica esportiva femenina però que a més s'acompanya de grans resultats en moltes modalitats. En l'apartat anterior d'aquest mateix document hem pogut fer un repàs als títols assolits en esports tan diversos com el futbol, l'handbol, el bàsquet o la natació. Disciplines de primer ordre mediàtic que omplen pàgines de mitjans de comunicació. Però tot i l'evolució positiva, les dades són concloents. Hi ha una diferència aclaparadora a favor de la informació esportiva masculina en la gran majoria de casos analitzats. Si tenim en compte que la importància de les competicions és exactament la mateixa podem parlar obertament d'una situació de discriminació cap a les dones esportistes. Durant l'estudi s'han exposat les causes que poden provocar aquest resultat, sent el masclisme i la tradició les més repetides. També ha estat sorprenent trobar-se amb opinions que, sense menysprear el fet d'aconseguir un tracte igualitari, justifiquen aquesta situació rera temes com la quantitat de generació de negoci per part d'un dels dos sexes. Altres també es mostren satisfetes amb la tendència positiva que experimenta actualment l'aparició de la dona en les notícies esportives.

Però la veritat és que un dels mantres més repetits, la poca generació de recursos per part de l'esport femení, neix en una situació adulterada des dels mateixos mitjans. Sense repercussió mediàtica les modalitats practicades per dones difícilment arribaran a tenir qui les segueixi. Sense seguiment per part del gran públic, les empreses no arriscaran els seus recursos en donar suport a disciplines femenines.

Troblem també que en determinats esports el gènere femení té més projecció, com en la natació. Tant les pàgines analitzades com dades extretes d'entrevistes o de l'enquesta fan referència a aquest fet. És possible que la raó sigui que bona part de les medalles assolides en aquest esport tinguin una protagonista femenina, amb menció especial per a la natació sincronitzada, i que ens trobem davant d'una situació simplement justa: com s'expressava també en entrevistes i enquesta, la visibilitat no té perquè ser paritària, ha de ser per qui la mereix.

En la societat actual l'esport, no només el d'alta competició, s'ha convertit en un dels pals de paller de la nostra manera de viure. Es relaciona amb la salut, amb la bellesa, amb les relacions socials i naturalment també amb la competició. És per tot això que és important que des dels mitjans de comunicació es mostri aquest esport com un element que integri els dos gèneres. Que de la mateixa manera que els joves i homes han tingut l'opció d'escollir entre un ampli ventall de models a qui voler-se semblar, les joves i les dones gaudeixin de la mateixa oportunitat d'emmirallar-se en algú del seu mateix sexe. En cas contrari es pot parlar no només de discriminació envers les dones esportistes sinó també d'element que frena la l'anhel d'aconseguir una societat igualitària. Una igualtat, la de gaudir d'un espai just en els mitjans, que no s'arriba a reivindicar d'una manera ferma, possiblement pel pes de la tan esmentada tradició i del poder dels mateixos mitjans per decidir què ha de ser noticable i que no. Una referència clara a l'agenda setting que no fa més que donar suport a aquesta visió ancorada en altres temps que passa a passa s'ha d'anar superant.

En definitiva, les dades, informacions i opinions recopilades inviten a l'optimisme. S'està en en camí correcte per seguir avançant en la igualtat entre les dones i els homes esportistes en quant a la seva visibilitat en els mitjans de comunicació especialitzats. La consolidació de les dones en àmbits on no fa tant no gaudien d'espai no ha de fer sinó apuntalar aquesta tendència en la seva presència mediàtica. No només cal parlar de l'augment d'esportistes sinó també de dirigents i professionals de la informació. Les diferències d'exposició per al públic encara existeixen però es van reduint amb el pas dels anys. Manca una aposta decidida per donar més visibilitat a

les competicions femenines lluny de les grans cites internacionals. Aquesta hauria de ser la fita decisiva per seguir creixent. L'esport femení mereix ser conegut i reconegut i és en aquest punt on les empreses de comunicació han d'apostar per dur-lo fins a les seves pantalles, pàgines i emissions. Si hi ha participants, si hi ha resultats i si hi ha una apropiació dels èxits d'aquestes esportistes per part de la població, quina és l'excusa per no equiparar-les informativament als seus homòlegs masculins? Ara per ara tot fa pensar que arribarà un dia que els mèrits determinaran com es distribuiran les pàgines del diari. Fins aquell dia caldrà seguir demanant que l'objectivitat passi per davant d'altres aspectes que no tenen a veure ni amb l'esport ni, de ben segur, amb la justícia.

10. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Blanes, P. [Pepa] (2023). El machismo salvaje del periodismo deportivo. *Libero*. <https://revistalibero.com/blogs/contenidos/el-machismo-salvaje-del-periodismo-deportivo-1>
- Calvo Ortega, E. [Elena] i Gutiérrez San Miguel, B. [Begoña] (2016) La mujer deportista y periodista en los informativos deportivos de televisión. Un análisis comparativo con respecto a su homólogo masculino. *Revista Latina de Comunicación Social*. <https://www.redalyc.org/pdf/819/81943468063.pdf>
- Consejo Superior de Deportes. (2023) *Anuario de estadísticas deportiva 2023*. <https://www.csd.gob.es/es/espana-supera-por-primera-vez-en-su-historia-los-4-millones-de-deportistas-federados>
- Consejo Superior de Deportes. (2021) *Deportes y mujeres en los medios de comunicación. Sugerencias y recomendaciones*. https://www.csd.gob.es/sites/default/files/media/files/2021-06/WEB-GUIA-MMC_C_VP.PDF
- Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2023) *Les dones en la programació esportiva*. https://www.cac.cat/sites/default/files/i70_2022%20Les%20dones%20en%20la%20programaci%C3%B3%20esportiva_rev%20%28002%29.pdf
- Del Amor, L. [Lorena], Cámara, L. [Laura] i Sánchez, A. [Arantxa] (1 de juny de 2015). El deporte femenino en la sombra. *Ellas también juegan*. <https://femeninodeporte.wordpress.com/2015/06/01/el-deporte-femenino-en-la-sombra/>
- García Bonafé, M. [Milagros] (2015). El siglo XX. La revolución deportiva de las mujeres. *Apunts*, 63-68. <https://www.raco.cat/index.php/ApuntsEFD/article/download/301950/391566/>
- Generalitat de Catalunya. Observatori Català de l'Esport. Observatori de la Igualtat de Gènere. (2021) *Dones en l'esport*.

https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/Observatori/03_dossiers_estadistics/Dossier_dones_esport_FINAL1.pdf

- Lippmann, W. [Walter] (2003). *La opinión pública*. Langre
- López-López, P. C. [Paulo Carlos], Castro Martínez, P. [Paloma], i Oñate, P. [Pablo] (2020). Agenda melding y teorías de la comunicación: la construcción de la imagen de los actores políticos en las redes sociales . *Cuadernos Del Centro De Estudios De Diseño Y Comunicación*, (112).
<http://www.scielo.org.ar/pdf/ccedce/n112/1853-3523-ccedce-112-23.pdf>
- Macías Franco, J.G. [Juan Gabriel] (2011). Paseo por la historia del deporte. *Innovación y experiencias educativas*, 39. ISSN: 1988-6047
https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_39/JUAN_G_MACIAS_1.pdf
- Macías, M. V. i [María Victoria] Moya M. C. [Miguel Carlos] (1999). Estereotipos y deporte femenino. La influencia del estereotipo en la práctica deportiva de niñas y adolescentes. Departamento de Psicología Social y Metodología de las Ciencias del Comportamiento, Universidad de Granada.
<https://hera.ugr.es/tesisugr/15755368.pdf>
- McCombs, M. [Maxwell] (2006). *Estableciendo la agenda*. Paidós Comunicación.
- McCombs, M. [Maxwell], Shaw, D. L. [Donald] i Weaver, D. H. [David] (2013). *Communication and democracy: Exploring the intellectual frontiers in agenda-setting theory*. Routledge.
- Nolla, S. [Santi] (2005). La premsa esportiva exclou a les dones? Necessitem ajuda. *Associació de Dones Periodistes de Catalunya* (18), 20-21.
http://www.adpc.cat/Revista_Dones/arxiu/pdfs/DONES_18.pdf
- Observatorio de Género de los Juegos Olímpicos Río 2016. (2018) *Juegos Olímpicos y género*.
<http://www.juegosolimpicosygenero.com/p/historia-de-los-jjoo.html>

- Ríos Urdaneta, H.S. [Heidy Sofía] i Sáinz de Baranda, C. [Clara]. (2023) Tratamiento de las Mujeres en el Deporte en Radio y Televisión. *Consejo Superior de Deportes*.

https://www.csd.gob.es/sites/default/files/media/files/2023-03/20230308_Estudio_MujerRadioTV.pdf

- Rívero Herráiz, A. [Antonio] (2004) Los orígenes del deporte español: el desarrollo de un nuevo componente cultural urbano. *Kronos. Enseñanza de la actividad física y el deporte*, 6, 29-33

https://abacus.universidadeuropea.com/bitstream/handle/11268/1822/kronos_6_4.pdf;jsessionid=482AD29494274DD79314D90A587E0438?sequence=2

- Ríos Urdaneta, H.S. [Heidy Sofía] i Sáinz de Baranda, C. [Clara]. (2023) Tratamiento de la información deportiva de mujeres en el deporte: análisis del lenguaje. *Consejo Superior de Deportes*.

https://www.csd.gob.es/sites/default/files/media/files/2023-03/20230308_Estudio_MujerLenguaje.pdf

- Rubio Ferreres, J.M. [José María]. (2009) Opinión pública y medios de comunicación. Teoría de la 'agenda setting'. *Gazeta de Antropología*, 25 /1, Article 01

https://www.ugr.es/~pwlac/G25_01JoseMaria_Rubio_Ferreres.html

11. ANNEXOS

11.1 QUADRES DE RECULL DE DADES

COPA DEL MÓN MASCULÍ FUTBOL 2014												
	12/06 /2014	13/06 /2014	14/06 /2014	15/06 /2014	16/06 /2014	17/06 /2014	18/06 /2014	19/06 /2014	20/06 /2014	21/06 /2014	22/06 /2014	23/06 /2014
Pàgines	19	19	18	19	20	19	22	23	20	24	20	20
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	24/06 /2014	25/06 /2014	26/06 /2014	27/06 /2014	28/06 /2014	29/06 /2014	30/06 /2014	01/07 /2014	02/07 /2014	03/07 /2014	04/07 /2014	05/07 /2014
Pàgines	20	18	17	18	15	15	17	15	16	13	13	17
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	06/07/2 014	07/07/2 014	08/07/2 014	09/07/2 014	10/07/2 014	11/07/2 014	12/07/2 014	13/07/2 014	14/07/2 014
Pàgines	15	13	13	14	16	12	14	16	18
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ FUTBOL 2015												
	06/06 /2015	07/06 /2015	08/06 /2015	09/06 /2015	10/06 /2015	11/06 /2015	12/06 /2015	13/06 /2015	14/06 /2015	15/06 /2015	16/06 /2015	17/06 /2015
Pàgines	0	0	0,25	1	1,5	1	1	1,5	1	1	1	1
Portada	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0

	18/06 /2015	19/06 /2015	20/06 /2015	21/06 /2015	22/06 /2015	23/06 /2015	24/06 /2015	25/06 /2015	26/06 /2015	27/06 /2015	28/06 /2015	29/06 /2015
Pàgines	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Portada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	30/06/2015	01/07/2015	02/07/2015	03/07/2015	04/07/2015	05/07/2015	06/07/2015
Pàgines	1	1	1	1	1	0,5	1
Portada	0	0	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN MASCULÍ FUTBOL 2018

	14/06/2018	15/06/2018	16/06/2018	17/06/2018	18/06/2018	19/06/2018	20/06/2018	21/06/2018	22/06/2018	23/06/2018	24/06/2018	25/06/2018
Pàgines	12	17	21	20	19	17	19	20	19	18	21	19
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	26/06/2018	27/06/2018	28/06/2018	29/06/2018	30/06/2018	01/07/2018	02/07/2018	03/07/2018	04/07/2018	05/07/2018	06/07/2018	07/07/2018
Pàgines	21	18	21	21	19	21	25	21	15	14	15	16
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	08/07/2018	09/07/2018	10/07/2018	11/07/2018	12/07/2018	13/07/2018	14/07/2018	15/07/2018	16/07/2018
Pàgines	14	13	9	14	13	11	9	12	14
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ FUTBOL 2019

	07/06/2019	08/06/2019	09/06/2019	10/06/2019	11/06/2019	12/06/2019	13/06/2019	14/06/2019	15/06/2019	16/06/2019	17/06/2019	18/06/2019
Pàgines	2	3	5	3	3	3	5	3	3	3	3	6
Portada	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1

	19/06/2019	20/06/2019	21/06/2019	22/06/2019	23/06/2019	24/06/2019	25/06/2019	26/06/2019	27/06/2019	28/06/2019	29/06/2019	30/06/2019
Pàgines	3	2	3	2	3	3	5	2	1	1	1	1
Portada	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0

	01/07/2019	02/07/2019	03/07/2019	04/07/2019	05/07/2019	06/07/2019	07/07/2019	08/07/2019
	9	9	9	9	9	9	9	9
Pàgines	1	1	1	1	1	1	1	2
Portada	0	1	1	1	1	0	0	1

COPA DEL MÓN MASCULÍ FUTBOL 2022

	20/11/2022	21/11/2022	22/11/2022	23/11/2022	24/11/2022	25/11/2022	26/11/2022	27/11/2022	28/11/2022	29/11/2022	30/11/2022	01/12/2022
Pàgines	15	14	15	17	18	18	18	16	17	16	19	19
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	02/12/2022	03/12/2022	04/12/2022	05/12/2022	06/12/2022	07/12/2022	08/12/2022	09/12/2022	10/12/2022	11/12/2022	12/12/2022	13/12/2022
Pàgines	17	16	15	13	13	12	12	14	17	14	9	12
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	14/12/2022	15/12/2022	16/12/2022	17/12/2022	18/12/2022	19/12/2022
Pàgines	16	15	11	10	11	16
Portada	1	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ FUTBOL 2023

	20/07 /2023	21/07 /2023	22/07 /2023	23/07 /2023	24/07 /2023	25/07 /2023	26/07 /2023	27/07 /2023	28/07 /2023	29/07 /2023	30/07 /2023	31/07 /2023
Pàgines	2	5	6	5	5	4	4	8	5	5	4	5
Portada	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1

	01/08 /2023	02/08 /2023	03/08 /2023	04/08 /2023	05/08 /2023	06/08 /2023	07/08 /2023	08/08 /2023	09/08 /2023	10/08 /2023	11/08 /2023	12/08 /2023
Pàgines	6	5	4	4	4	7	4	4	4	4	2	6
Portada	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1

	13/08/2 023	14/08/2 023	15/08/2 023	16/08/2 023	17/08/2 023	18/08/2 023	19/08/2 023	20/08/2 023	21/08/2 023
Pàgines	3	2	4	7	4	4	4	9	12
Portada	0	0	1	1	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN MASCULÍ BÀSQUET 2014

	30/08 /2014	31/08 /2014	01/09 /2014	02/09 /2014	03/09 /2014	04/09 /2014	05/09 /2014	06/09 /2014	07/09 /2014	08/09 /2014	09/09 /2014	10/09 /2014
Pàgines	5	5	5	6	5	6	5	7	6	6	5	6
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	11/09/2014	12/09/2014	13/09/2014	14/09/2014	15/09/2014
Pàgines	5	6	5	3	3
Portada	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ BÀSQUET 2014

	27/09/ 2014	28/09/ 2014	29/09/ 2014	30/09/ 2014	01/10/ 2014	02/10/ 2014	03/10/ 2014	04/10/ 2014	05/10/ 2014	06/10/ 2014
Pàgines	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Portada	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1

COPA DEL MÓN MASCULÍ BÀSQUET 2019

	31/08 /2019	01/09 /2019	02/09 /2019	03/09 /2019	04/09 /2019	05/09 /2019	06/09 /2019	07/09 /2019	08/09 /2019	09/09 /2019	10/09 /2019	11/09 /2019
Pàgines	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1

	12/09/2019	13/09/2019	14/09/2019	15/09/2019	16/09/2019
Pàgines	4	5	9	5	12
Portada	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ BÀSQUET 2018

	22/09/ 2018	23/09/ 2018	24/09/ 2018	25/09/ 2018	26/09/ 2018	27/09/ 2018	28/09/ 2018	29/09/ 2018	30/09/ 2018	01/10/ 2018
Pàgines	1	2	2	2	2	2	2	3	3	4
Portada	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1

COPA DEL MÓN MASCULÍ BÀSQUET 2023

	25/08 /2023	26/08 /2023	27/08 /2023	28/08 /2023	29/08 /2023	30/08 /2023	31/08 /2023	01/09 /2023	02/09 /2023	03/09 /2023	04/09 /2023	05/09 /2023
Pàgines	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Portada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0

	06/09/2023	07/09/2023	08/09/2023	09/09/2023	10/09/2023	11/09/2023
Pàgines	3	1	2	2	1	2
Portada	0	0	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ BÀSQUET 2022

	22/09/ 2022	23/09/ 2022	24/09/ 2022	25/09/ 2022	26/09/ 2022	27/09/ 2022	28/09/ 2022	29/09/ 2022	30/09/ 2022	01/10/ 2022	02/10/ 2022
Pàgines	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Portada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN MASCULÍ HANDBOL 2013

	11/01 /2013	12/01 /2013	13/01 /2013	14/01 /2013	15/01 /2013	16/01 /2013	17/01 /2013	18/01 /2013	19/01 /2013	20/01 /2013	21/01 /2013	22/01 /2013
Pàgines	3	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2
Portada	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1

	23/01/2013	24/01/2013	25/01/2013	26/01/2013	27/01/2013	28/01/2013
Pàgines	2	3	2	3	2	5
Portada	1	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ HANDBOL 2013

	06/12 /2013	07/12 /2013	08/12 /2013	09/12 /2013	10/12 /2013	11/12/ 2013	12/12 /2013	13/12 /2013	14/12 /2013	15/12 /2013	16/12 /2013	17/12 /2013
Pàgines	1	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1	1
Portada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	18/12/2013	19/12/2013	20/12/2013	21/12/2013	22/12/2013	23/12/2013
Pàgines	1	0	0	0	1	1
Portada	0	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN MASCULÍ HANDBOL 2015

	15/01/2015	16/01/2015	17/01/2015	18/01/2015	19/01/2015	20/01/2015	21/01/2015	22/01/2015	23/01/2015	24/01/2015	25/01/2015	26/01/2015
Pàgines	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3
Portada	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1

	27/01/2015	28/01/2015	29/01/2015	30/01/2015	31/01/2015	01/02/2015	02/02/2015
	5	5	5	5	5	5	5
Pàgines	2	2	2	3	3	2	3
Portada	0	1	1	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ HANDBOL 2015

	05/12/2015	06/12/2015	07/12/2015	08/12/2015	09/12/2015	10/12/2015	11/12/2015	12/12/2015	13/12/2015	14/12/2015	15/12/2015	16/12/2015
Pàgines	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
Portada	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0

	17/12/2015	18/12/2015	19/12/2015	20/12/2015	21/12/2015
Pàgines	0	0	0	0	1
Portada	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN MASCULÍ HANDBOL 2017

	11/01/2017	12/01/2017	13/01/2017	14/01/2017	15/01/2017	16/01/2017	17/01/2017	18/01/2017	19/01/2017	20/01/2017	21/01/2017	22/01/2017
Pàgines	3	3	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Portada	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1

	23/01/2017	24/01/2017	25/01/2017	26/01/2017	27/01/2017	28/01/2017	29/01/2017	30/01/2017
Pàgines	1	1	2	1	0	1	1	1
Portada	0	1	1	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN FEMENÍ HANDBOL 2017

	01/12/2017	02/12/2017	03/12/2017	04/12/2017	05/12/2017	06/12/2017	07/12/2017	08/12/2017	09/12/2017	10/12/2017	11/12/2017	12/12/2017
Pàgines	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Portada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	13/12/2017	14/12/2017	15/12/2017	16/12/2017	17/12/2017	18/12/2017
Pàgines	1	0	0	0	0	1
Portada	0	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN MASCULÍ HANDBOL 2019

	10/01/2019	11/01/2019	12/01/2019	13/01/2019	14/01/2019	15/01/2019	16/01/2019	17/01/2019	18/01/2019	19/01/2019	20/01/2019	21/01/2019
Pàgines	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Portada	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0

	22/01/2019	23/01/2019	24/01/2019	25/01/2019	26/01/2019	27/01/2019	28/01/2019
	9	9	9	9	9	9	9
Pàgines	1	1	1	1	1	1	1
Portada	0	0	0	0	0	0	0

COPA DEL MÓN FEMENÍ HANDBOL 2019

	30/11/2019	01/12/2019	02/12/2019	03/12/2019	04/12/2019	05/12/2019	06/12/2019	07/12/2019	08/12/2019	09/12/2019	10/12/2019	11/12/2019
Pàgines	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Portada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	12/12/2019	13/12/2019	14/12/2019	15/12/2019	16/12/2019
Pàgines	2	1	2	2	3
Portada	0	1	1	1	1

COPA DEL MÓN MASCULÍ HANDBOL 2021

	13/01/2021	14/01/2021	15/01/2021	16/01/2021	17/01/2021	18/01/2021	19/01/2021	20/01/2021	21/01/2021	22/01/2021	23/01/2021	24/01/2021
Pàgines	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Portada	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1

	25/01/2021	26/01/2021	27/01/2021	28/01/2021	29/01/2021	30/01/2021	31/01/2021	01/02/2021
	21	21	21	21	21	21	21	21
Pàgines	2	1	2	1	1	2	2	2
Portada	0	1	1	0	1	1	1	1

COPA DEL MÓN FEMENÍ HANDBOL 2021

	01/12/2021	02/12/2021	03/12/2021	04/12/2021	05/12/2021	06/12/2021	07/12/2021	08/12/2021	09/12/2021	10/12/2021	11/12/2021	12/12/2021
Pàgines	2	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
Portada	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0

	13/12/2021	14/12/2021	15/12/2021	16/12/2021	17/12/2021	18/12/2021	19/12/2021	20/12/2021
	21	21	21	21	21	21	21	21
Pàgines	1	2	2	1	1	1	2	2
Portada	0	1	1	0	1	1	1	1

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME 2013

	10/08/2013	11/08/2013	12/08/2013	13/08/2013	14/08/2013	15/08/2013	16/08/2013	17/08/2013	18/08/2013	19/08/2013
Pàgines homes	5	3	3	3	2	2	2	3	3	2
Pàgines dones	0	1	1	1	3	1	0	1	1	2
Fotos homes	10	5	5	7	5	3	4	6	6	6
Fotos dones	4	3	3	2	4	2	4	3	5	5

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME 2015

	22/08/2015	23/08/2015	24/08/2015	25/08/2015	26/08/2015	27/08/2015	28/08/2015	29/08/2015	30/08/2015	31/08/2015
Pàgines homes	1	2	4	3	2	2	4	1	2	2
Pàgines dones	1	1	0	1	1	1	1	2	1	1
Fotos homes	4	5	7	5	3	5	5	2	4	4
Fotos dones	1	1	0	2	2	1	3	6	2	4

dones											
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME 2017

	04/08/ 2017	05/08/ 2017	06/08/ 2017	07/08/ 2017	08/08/ 2017	09/08/ 2017	10/08/ 2017	11/08/ 2017	12/08/ 2017	13/08/ 2017	14/08/ 2017
Pàgines homes	1	3	3	2	2	4	1	2	2	2	2
Pàgines dones	1	0	1	1	2	0	3	1	1	1	1
Fotos homes	1	4	5	4	5	5	1	3	4	5	4
Fotos dones	1	1	1	1	2	1	4	2	2	1	3

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME 2019

	27/09/ 2019	28/09/ 2019	29/09/ 2019	30/09/ 2019	01/10/ 2019	02/10/ 2019	03/10/ 2019	04/10/ 2019	05/10/ 2019	06/10/ 2019	07/10/ 2019
Pàgines homes	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1
Pàgines dones	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0
Fotos homes	2	2	2	3	2	3	4	3	1	1	3
Fotos dones	2	0	1	2	2	0	1	1	1	3	0

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME 2022

	15/07/ 2022	16/07/ 2022	17/07/ 2022	18/07/ 2022	19/07/ 2022	20/07/ 2022	21/07/ 2022	22/07/ 2022	23/07/ 2022	24/07/ 2022	25/07/ 2022
Pàgines homes	1	0	1	1	1	1	2	1	1	0	1
Pàgines dones	1	1	0	0	1	2	0	0	2	2	1
Fotos	3	2	2	4	3	1	5	2	2	1	2

homes											
Fotos dones	3	2	2	0	2	3	0	0	2	2	1

CAMPIONAT DEL MÓN D'ATLETISME 2023

	19/08/2023	20/08/2023	21/08/2023	22/08/2023	23/08/2023	24/08/2023	25/08/2023	26/08/2023	27/08/2023	28/08/2023
Pàgines homes	1	2	0	0	0	1	2	1	1	1
Pàgines dones	1	0	2	1	1	1	2	2	0	0
Fotos homes	3	2	1	1	1	1	5	2	2	2
Fotos dones	0	1	2	1	1	1	4	2	0	0

CAMPIONAT DEL MÓN NATACIÓ 2013

	19/07/2013	20/07/2013	21/07/2013	22/07/2013	23/07/2013	24/07/2013	25/07/2013	26/07/2013	27/07/2013	28/07/2013
Pàgines homes	1	1	1	1	2	0	2	1	3	3
Pàgines dones	1	2	3	4	3	4	3	3	3	3
Fotos homes	0	1	1	2	3	1	3	2	4	4
Fotos dones	0	2	4	7	4	6	4	4	5	6

	29/07/2013	30/07/2013	31/07/2013	01/08/2013	02/08/2013	03/08/2013	04/08/2013	05/08/2013
	13	13	13	13	13	13	13	13
Pàgines homes	2	2	2	3	2	1	1	2
Pàgines dones	4	4	5	4	5	5	6	3
Fotos	3	4	3	4	3	2	3	2

homes									
Fotos dones	5	6	6	5	6	6	6	6	3

CAMPIONAT DEL MÓN NATACIÓ 2015

	24/07/ 2015	25/07/ 2015	26/07/ 2015	27/07/ 2015	28/07/ 2015	29/07/ 2015	30/07/ 2015	31/07/ 2015	01/08/ 2015	02/08/ 2015
Pàgines homes	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1
Pàgines dones	0	1	2	2	1	2	4	2	1	1
Fotos homes	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1
Fotos dones	0	1	3	4	1	4	5	3	1	2

	03/08/20 15	04/08/20 15	05/08/20 15	06/08/20 15	07/08/20 15	08/08/20 15	09/08/20 15	10/08/20 15
Pàgines homes	1	0	1	1	0	1	1	2
Pàgines dones	1	3	2	1	2	2	1	0
Fotos homes	3	0	2	2	0	1	2	4
Fotos dones	1	5	4	1	3	4	2	2

CAMPIONAT DEL MÓN NATACIÓ 2017

	14/07/ 2017	15/07/ 2017	16/07/ 2017	17/07/ 2017	18/07/ 2017	19/07/ 2017	20/07/ 2017	21/07/ 2017	22/07/ 2017	23/07/ 2017
Pàgines homes	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Pàgines dones	1	1	1	1	0	1	2	1	0	2
Fotos	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0

homes										
Fotos dones	1	1	2	1	1	3	2	2	1	3

	24/07/2017	25/07/2017	26/07/2017	27/07/2017	28/07/2017	29/07/2017	30/07/2017	31/07/2017
Pàgines homes	1	0	1	0	0	0	1	1
Pàgines dones	1	2	1	2	4	2	1	1
Fotos homes	1	0	1	0	0	0	3	2
Fotos dones	3	4	1	2	5	3	3	2

CAMPIONAT DEL MÓN NATACIÓ 2019

	12/07/2019	13/07/2019	14/07/2019	15/07/2019	16/07/2019	17/07/2019	18/07/2019	19/07/2019	20/07/2019	21/07/2019
Pàgines homes	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Pàgines dones	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1
Fotos homes	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Fotos dones	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1

	22/07/2019	23/07/2019	24/07/2019	25/07/2019	26/07/2019	27/07/2019	28/07/2019	29/07/2019
Pàgines homes	0	0	1	1	2	0	2	1
Pàgines dones	1	1	1	1	0	3	0	1
Fotos homes	1	1	1	1	2	1	3	2
Fotos dones	1	2	1	1	1	3	0	1

CAMPIONAT DEL MÓN NATACIÓ 2022

	17/06/ 2022	18/06/ 2022	19/06/ 2022	20/06/ 2022	21/06/ 2022	22/06/ 2022	23/06/ 2022	24/06/ 2022	25/06/ 2022	26/06/ 2022
Pàgines homes	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0
Pàgines dones	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1
Fotos homes	1	1	0	0	1	2	0	1	1	2
Fotos dones	1	0	1	0	0	0	2	1	2	1

	27/06/20 22	28/06/20 22	29/06/20 22	30/06/20 22	01/07/20 22	02/07/20 22	03/07/20 22	04/07/20 22
Pàgines homes	1	0	1	1	1	1	1	2
Pàgines dones	0	1	1	0	0	0	0	0
Fotos homes	1	0	3	1	1	2	1	3
Fotos dones	1	1	1	1	0	0	0	0

CAMPIONAT DEL MÓN NATACIÓ 2023

	14/07/ 2023	15/07/ 2023	16/07/ 2023	17/07/ 2023	18/07/ 2023	19/07/ 2023	20/07/ 2023	21/07/ 2023	22/07/ 2023	23/07/ 2023
Pàgines homes	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Pàgines dones	0	1	1	1	0	2	0	1	1	1
Fotos homes	1	0	1	0	2	0	2	0	0	1
Fotos dones	1	2	1	3	0	3	0	2	2	1

	24/07/20 23	25/07/20 23	26/07/20 23	27/07/20 23	28/07/20 23	29/07/20 23	30/07/20 23	31/07/20 23
Pàgines homes	1	0	1	1	1	1	1	0
Pàgines dones	0	2	1	1	1	2	1	1
Fotos homes	1	1	1	3	2	2	1	1
Fotos dones	1	2	2	1	1	2	2	1

11.2 ENTREVISTES A PERIODISTES

Carles Tost (La Xarxa de TV Locals)

Com veus l'evolució de l'esport femení en els mitjans especialitzats?

Tinc la sensació, que en els últims anys l'evolució de l'esport femení en els mitjans de comunicació no deixa de créixer, i a poc a poc es va reduint la bretxa abismal que hi havia a principis de segle. Els assoliments d'esportistes, equips femenins, ja siguin de clubs o selecció, està sent determinant, perquè els mitjans de comunicació cada vegada amplifiquin més la informació de l'esport femení. Malgrat això, encara queda un camí molt llarg per a aconseguir una igualtat de gènere en l'esport.

Segons el teu parer, per què no s'arriba encara al 50% d'informació de cada sexe? És per tradició, perquè l'esport femení no genera interès, perquè no genera el volum de negoci de l'esport masculí, per un rerefons masclista...

Un dels motius més evidents, és que al llarg de la història, els esports han estat associats principalment amb els homes, i això ha creat estereotips de gènere arrelats, i això costa molt poder-ho canviar de la nit al dia. A més molts mitjans s'excusen amb l'argument que l'esport femení no genera el mateix volum de negoci que el masculí, el que influeix en la insuficient cobertura mediàtica, tant a la premsa escrita, ràdio i televisió. A més, crec que la falta d'inversió en el desenvolupament i promoció de l'esport femení, tant a nivell de club com en l'àmbit institucional, limita la visibilitat i oportunitats d'aquestes esportistes.

A l'hora de parlar de l'esport femení encara es reproduïxen certs estereotips per part de les persones professionals?

Totalment. Moltes vegades l'atenció se centra més en l'aparença física de les atletes femenines que no pas en els seus èxits esportius. Això contribueix a la manca de

reconeixement per les seves habilitats i èxits. A més, un dels errors que cometen molts professionals dels mitjans de comunicació és utilitzar termes i descripcions que ressalten diferències de gènere de manera innecessària.

Creus que s'acabarà produint aquesta paritat en la informació esportiva?

Malauradament crec que mai arribarem a una paritat en la informació esportiva. Es van fent petites passes, però se'm fa molt difícil imaginar-me un futur amb un 50% d'informació esportiva de cada sexe.

Que hi hagi menys dones periodistes de l'àmbit esportiu és una raó?

No hauria de ser així, però és possible que pugui ser una raó. La presència d'un menor nombre de periodistes esportives també contribueix a la desigualtat a la cobertura mediàtica de l'esport femení. La presència de més periodistes femenines a l'àmbit esportiu podria ajudar a contrarestar biaixos de gènere i estereotips en influir en la manera com s'informa i es presenta la informació sobre l'esport femení.

Per què creus que existeix aquest desequilibri a les redaccions d'esports?

El periodisme esportiu ha estat històricament dominat per homes, reflectint els rols de gènere tradicionals que assignaven als homes la responsabilitat de cobrir els grans esdeveniments esportius. Aquestes tradicions, malauradament sovint persisteixen actualment. I d'altra banda, la manca de representació de dones a les redaccions provoca un cicle de retroalimentació negativa, una situació que redueix el nombre de dones que busquen carreres en el periodisme esportiu.

Costa molt "vendre" notícies amb protagonisme femení?

És evident que costa molt. La manca d'exposició històrica del protagonisme femení als mitjans pot haver contribuït a una mentalitat arrelada que les històries centrades en dones no són tan "venedores". Canviar aquestes percepcions pot trigar temps i esforç constant.

Creus que el precedent viscut amb el FCBarcelona de futbol femení i l'Àlexia Putellas es pot reproduir en alguna altra modalitat?

Sens dubte que el precedent viscut amb el FC Barcelona femení i l'Àlexia Putellas o l'Aitana Bonmati és significatiu i pot tenir un impacte positiu en altres modalitats esportives, així com en la cobertura mediàtica de l'esport femení en general. Esperem que la visibilitat i l'èxit dels equips i els atletes femenines en esports tradicionalment dominats per homes puguin obrir el camí per a un canvi cultural i mediàtic més ampli.

El cas Rubiales ha afavorit o ha perjudicat aquesta evolució de la visibilitat?

Difícil resposta, ja que el moment àlgid de la història del futbol espanyol femení, sempre quedarà entelat pel vergonyós gest d'aquest personatge. La visibilitat del futbol femení ha augmentat moltíssim en aquests darrers mesos, però a un preu molt car. L'única part positiva d'aquest vergonyant acte, un dels més desagradables de la història del futbol espanyol, és que el succés ha provocat canvis radicals a les estructures de la RFEF.

Com imagines un diari esportiu d'aquí a 10 anys en termes d'igualtat de gènere?

Vull pensar que d'aquí a 10 anys aquesta bretxa mediàtica entre l'esport masculí i femení s'hagi reduït, tot i que veig molt complicat arribar al 50%. Aquests canvis no succeeixen de la nit al dia i requereixen molts esforços per promoure la igualtat de gènere en tots els aspectes de l'esport i els mitjans de comunicació. No obstant això, els èxits que puguin seguir arribant en aquests propers anys en diferents modalitat esportives, poden ajudar a seguir obrint portes per a un major reconeixement i suport a les atletes femenines en altres disciplines.

Maca García-Planas (Mundo Deportivo)**Com veus l'evolució de l'esport femení en els mitjans especialitzats?**

Creixent, però encara insuficient. La bona notícia ha arribat, sobretot, amb el futbol

Segons el teu parer, per què no s'arriba encara al 50% d'informació de cada sexe? És per tradició, perquè l'esport femení no genera interès, perquè no genera el volum de negoci de l'esport masculí, per un rerefons masclista...

Una mica de tot el que has assenyalat. El masclisme i la tradició són el pitjor escull

A l'hora de parlar de l'esport femení encara es reproduïxen certs estereotips per part de les persones professionals?

Sí, tot i que les noves generacions sembla que comencen a normalitzar-ho

Creus que s'acabarà produint aquesta paritat en la informació esportiva?

Completament costarà, però pot ser. Caldrà veure si és una paritat de l'esport femení en general i no se centra bàsicament en el futbol

Que hi hagi menys dones periodistes de l'àmbit esportiu és una raó?

No només. Però l'arribada de les dones a la professió esportiva ajudarà

Per què creus que existeix aquest desequilibri a les redaccions d'esports?

Costa pensar que una dona pugui entendre d'esports -perquè no hi ha hagut tradició- i hi ha hagut manca de confiança. Però en els darrers temps la situació ha canviat exponencialment, sobretot en l'àmbit futbolístic

Com ha canviat l'ofici en aquest aspecte?

En el meu mitjà en concret encara hi ha àmplia majoria d'homes. Però crec que va sent una excepció. No oblidem que als homes els interessa més l'esport. És una evidència.

Costa molt "vendre" notícies amb protagonisme femení?

Ja no. Però és cert que és cosa de fa pocs anys i que son notícies polèmiques les que normalment els ha donat notorietat.

Com imagines un diari esportiu d'aquí a 10 anys en termes d'igualtat de gènere?

Me l'imagino amb més presència femenina. Primer perquè el periodisme esportiu va guanyant protagonisme entre les dones i segon perquè amb l'impuls dels darrers temps sembla que hi ha un interès especial per part dels propis mitjans en captar periodistes dones -a vegades una mica forçat- per sumar-se a la tendència

11.3 ENTREVISTES A ESPORTISTES**Lydia Rodríguez (jugadora Terrassa Futbol Club)****Quina creus que és la visibilitat de l'esport femení en els mitjans de comunicació?**

Cada cop hi ha més visibilitat, però sí que és cert, que encara és poc el que es mostra a televisió i a altres mitjans de comunicació. Cal conseguir ser tan visible com es mereix l'esport femení.

Per què penses que hi ha tanta descompensació entre la informació d'esports protagonitzats per homes i els que fan les dones?

Jo crec que hi ha moltes coses on l'esport masculí en surt beneficiat. La més òbvia és la tradició o la història, ja que només s'ha evolucionat amb els esport masculins.

Antigament les dones no se'ls relacionava amb els esports, per la qual cosa no es veia apropiat pel gènere. Un altre exemple és la inversió de diners que generen els homes, molts partits masculins tenen molta audiència i per això produeixen més.

Has pensat mai que alguna fotografia i expressió que s'ha utilitzat per parlar d'esportistes femenines no es faria servir en el cas que fos un home el protagonista?

Sí, perquè en molts casos se sexualitza en comptes d'enforçar-les en l'àmbit esportiu. Hi ha molts estereotips a la societat que fan veure a la dona com un objecte en comptes de veure el seu rendiment com a esportista.

Com a dona esportista com et sents quan veus que actuacions esportives masculines tenen més rellevància que altres del mateix valor protagonitzades per dones?

Sempre et fa ràbia que després de tota la lluita constant, el procés sigui tan lent. Però poc a poc hi ha menys diferències entre els gèneres i encara queda molt per aconseguir.

Com es podria revertir aquesta manera de fer?

Donant la visibilitat que es mereixen tots els esports femenins. Que es protagonitzin a les esportistes i que les fomentin més a la televisió, a les xarxes socials i màrqueting. Així cada cop hi haurà més gent que veuen els partits i que els nens o nenes petites puguin tenir un ídol femení.

A la premsa esportiva les dones tenen presència com a parelles d'esportistes i com a reclams visuals. Què en penses?

Per a mi es una forma de sexisme i una manera de reforçar els estereotips de gènere. Això el que fan és ficar a les dones com rols secundaris i jutjar-les en comptes de valorar el que fan i veure les habilitats que poden realitzar.

Fins ara les preguntes eren molt de conèixer la teva opinió sobre el que es percep en l'esport professional en general... però, i a nivell local? La premsa us tracta de la mateixa manera i amb la mateixa quantitat d'informació que a l'equip masculí?

Res a veure, a ells se'ls presenten entrevistes, totes les publicacions a les xarxes socials són sobre l'equip masculí, tenen invitacions a diferents llocs com a marca del

club, tenen preferències en tots els aspectes, fotografies i videos de partits i entrenaments. A nosaltres només se'ns publiquen quan guanyem i només fiquen el resultat i els gols. És una gravetat que en un club tan gran com aquest no hauria de passar.

En l'esport de primer nivell es diu que l'esport femení no té tanta presència en mitjans perquè no genera negoci. Però, i a nivell local, penses que aquesta raó es pot defensar, o que hi ha altres raons per no cobrir de la mateixa manera la categoria masculina i femenina?

Bueno, equitativament estem a la mateixa categoria que l'equip masculí. Però és cert que no es visualitza igual que un partit que el masculí, tampoc fomenten les entrades a les xarxes socials encara que siguin gratuïtes. Si la gent no veu que el femení juga i no se'ns dóna aquesta importància, la gent no vindrà a veure'ns.

Creus que en un futur es podrà arribar al 50% d'informació esportiva per a cada sexe en la premsa esportiva?

Jo crec que és un procés bastant llarg que amb el temps es podrà arribar a igualar. Però encara estem en una la societat que no esta preparada per veure que les dones podem complir igual que els homes, tristement que soni.

Laura Roca (exnedadora)

Quina creus que és la visibilitat de l'esport femení en els mitjans de comunicació?

Tot i que cada vegada ha anat evolucionant més encara queda un llarg recorregut per fer. Han de seguir apostant per la visibilització de l'esport femení en primeres planes.

Per què penses que hi ha tanta descompensació entre la informació d'esports protagonitzats per homes i els que fan les dones?

Penso que és depèn de l'esport. Com encara hi ha molta diferència al món del futbol entre homes i dones i és l'esport que ocupa més notícies als mitjans, es nota més aquesta descompensació, però en altres esports com el meu hi ha paritat.

Has pensat mai que alguna fotografia i expressió que s'ha utilitzat per parlar de tu no es faria servir en el cas que fos un home el protagonista?

Moltes vegades han parlat de mi com "la sirena"...

Com a dona esportista com et sents quan veus que actuacions esportives masculines tenen més rellevància que altres del mateix valor protagonitzades per dones?

Fa ràbia perquè l'esforç és el mateix però en el meu cas crec que les dones hem tingut sempre el mateix ressò que els homes o en algun cas més.

Com es podria revertir aquesta manera de fer?

Amb suport dels mitjans, de les empreses i de patrocinis. Sabem que on hi ha la TV hi ha els marques i això és la clau.. més repercussió, més diners, més visibilitat.

Des dels teus temps d'esportista has notat una evolució?

Molt! En el meu esport no ha canviat però en altres esports sí. També es fan premis dona i esport que abans no existien.

Els mitjans de comunicació esportius canviarien radicalment si les dones en fossin les directores?

Penso que millorarien en algun aspecte. Hi ha notícies de que el Madrid avui ha entrenat ... això no pot ser una notícia esportiva, potser baixaria una mica la febre del futbol.

Creus que en un futur es podrà arribar al 50% d'informació esportiva per a cada sexe en la premsa esportiva?

La veritat és que no ho sé, però sóc del pensament que no s'ha de buscar un 50% sinó que s'han de posar les notícies importants per igual. Si l'èxit és d'un home o dona és indiferent, han de tenir el mateix paper si l'èxit és igual i parlar de tothom per igual.

Clara Ycart (jugadora d'hoquei herba)

Quina creus que és la visibilitat de l'esport femení en els mitjans de comunicació?

Crec que la visibilitat de l'esport femení en els mitjans de comunicació ha augmentat però segueix no sent la mateixa que en l'esport masculí.

Per què penses que hi ha tanta descompensació entre la informació d'esports protagonitzats per homes i els que fan les dones?

Crec que aquesta descompensació ve de molts anys endarrera. Ve d'una societat que ha estat molt masculista i a nivell esportiu només interessada per l'esport masculí i amb una mentalitat molt negativa de cara a l'esport femení. Crec que avui en dia s'està intentant canviar i el futbol femení es un clar exemple, però encara ens queden molts anys per endavant per veure una clara igualtat.

Has pensat mai que alguna fotografia i expressió que s'ha utilitzat per parlar de tu no es faria servir en el cas que fos un home el protagonista?

Tinc la sort o la mala sort que el hockey sobre herba té un nivell de visibilitat molt baix i, per tant, les poques imatges i paraules que s'han utilitzat sempre han estat molt correctes.

Com a dona esportista com et sents quan veus que actuacions esportives masculines tenen més rellevància que altres del mateix valor protagonitzades per dones?

Em sento decepcionada. Ja no només per la visibilitat sinó per com s'infravaloren algunes fites de l'esport femení tan sols per ser femení.

Com es podria revertir aquesta manera de fer?

Crec que els primers que han de canviar són els mitjans de comunicació i poc a poc la societat anirà canviant. Crec que s'ha d'oferir més oportunitats a l'esport femení perquè és la única manera que a l'espectador li comenci a interessar. Com pots saber si t'agrada mirar cert esport femení si no l'has pogut veure mai?

Has notat una evolució?

Sí, als darrers anys he notat més interès i visibilitat en l'esport femení però, bàsicament, en el futbol femení. Les diferències en altres esports com el bàsquet, handball o waterpolo, encara em semblen molt grans. A nivell de hockey, la visibilitat és igual de baixa tant a nivell masculí com femení. La diferència no és notable.

A la premsa esportiva les dones tenen presència com a parelles d'esportistes i com a reclams visuals. Què en penses?

Crec que encara es part del canvi i és injust. Crec que s'ha de donar més valor a les esportistes pels seus mèrits esportius i no pas pel seu aspecte físic. En aquest cas, la futbolista Alisha Lehmann n'és un clar exemple. És una futbolista d'un nivell normal però és una de les més famoses pel seu aspecte físic.

Els mitjans de comunicació esportius canviarien radicalment si les dones en fossin les directores?

No tinc clar si el canvi seria radical però està clar que si fossin dones o homes més joves amb una mentalitat més oberta, aquest canvi que s'està produint no seria tan lent.

Creus que en un futur es podrà arribar al 50% d'informació esportiva per a cada sexe en la premsa esportiva?

Vull creure que sí, que d'aquí uns anys, i espero que no siguin masses, puguem gaudir d'una igualtat de visibilitat en l'esport.